

Република Србија
Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Број: 01-785/1
29. 03. 2019. године

На основу члана 13 Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу („Гласник Универзитета у Нишу“, бр. 2/18 и 4/18), декан Факултета даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештавају се заинтересовани да је Извештај Комисије за писање извештаја о пријављеним учесницима конкурса за избор наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу правноисторијску научну област на Правном факултету у Нишу примљен дана 29. 03. 2019. године, под бројем 01-785, и да се налази у Библиотеци Факултета.
2. Извештај је доступан свим заинтересованим лицима у радно време Библиотеке, у року од 30 (тридесет) дана од дана истицања овог обавештења на огласној табли Факултета и сајту Факултета.
3. Ово обавештење истаћи на огласној табли Факултета, а обавештење са извештајем доставити архиви и Библиотеци и истаћи на сајт Факултета.

ДЕКАН ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Сапа Кнежевић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРИМЉЕНО 29.03.2019.			
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЈАМ	ВРЕДНОСТ
01	785		

Др ДРАГАН НИКОЛИЋ, редовни професор Правног факултета у Нишу,
 Др ВЛАДО БУЧКОВСКИ, редовни професор Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу,
 Др ЖИКА БУЈУКЛИЋ, редовни професор Правног факултета у Београду (у пензији)

ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

НИШ

Предмет: Извештај стручне комисије за избор наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу Правно-историјску научну област на Правном факултету Универзитета у Нишу.

Научно-стручно веће за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, на седници одржаној 20.03.2019. године донело је Одлуку бр. 8/18-01-002/19-018 о именовану Комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима на конкурс за избор једног наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу Правно-историјску научну област на Правном факултету Универзитета у Нишу, у саставу: др Драган Николић, редовни професор Правног факултета у Нишу, писац Извештаја и председник Комисије, др Владо Бучковски, редовни професор Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу, члан и др Жика Бујуклић, редовни професор Правног факултета у Београду (у пензији) члан.

На конкурс за избор наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу Правно-историјску научну област, објављен у „Послови“ бр. 817 од 20. фебруара 2019. године, благовремено се пријавила само др Марија Игњатовић, ванредни професор Правног факултета у Нишу.

Комисија је прегледала пријаву кандидата, поднету домкументацију и приложене радове и сагласно одредбама чл. 74 ст. 10 Закона о високом образовању и чл. 165 ст.10 Статута Универзитета у Нишу као и чл. 10, 11 и 12 Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу има част и задовољство да поднесе следећи:

ИЗВЕШТАЈ

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Лични подаци

Др Марија Игњатовић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Нишу, рођена је у Нишу 27. септембра 1974. године. Живи и стално борави у Нишу, ул. Анастаса Јовановића 28.

Подаци о досадашњем образовању

Др Марија Игњатовић завршила је основну и средњу школу са одличним успехом у свом родном граду.

На Правни факултет у Нишу уписала се школске 1993/94. године са најбоље оствареним резултатом на пријемном испиту. Правни факултет Универзитета у Нишу завршила је 1998. године са просечном оценом 9,81. У току студија више пута била је награђивана. Као најбољи студент Правног факултета Универзитета у Нишу за школску 1994/95. годину награђена је Повељом Скупштине града; а као најбољи дипломирани студент Правног факултета Универзитета у Нишу 1998. године била је награђена Повељом Универзитета у Нишу.

Последипломске студије из грађанскоправне области, смер Римско право, уписала је 2001. године на Правном факултету "Јустинијан Први" у Скопљу, Република Македонија. У оквиру последипломских студија одбранила је предвиђене семинарске радове и са просечном оценом 9,70 положила следеће испите: Методологија права, Општи део грађанског права, Стварно право, Облигационо право, Породично право, Наследно право, Грађанско процесно право, Право индустријске својине, Међународно приватно право и Римско право (Историја римског права и Институције римског права).

Магистарски рад на тему: **"Старатељство над малолетницима у римском и савременом праву"** одбранила је 26.08.2005. године и тиме стекла право на научни степен магистра правних наука из грађанскоправне области, смер Римско право, у Републици Македонији. Поступак признавања високошколске исправе (раније нострификација) окончан је на Универзитету у Нишу 07.06.2006. године.

Научни степен доктора правних наука стекла је на Правном факултету "Јустинијан Први" у Скопљу, у Републици Македонији 04.02.2009. године, одбравивши докторску дисертацију под називом **"Предбрачни имовинскоправни односи у римском и савременом праву"**. Поступак признавања ове дипломе окончан је на Универзитету у Нишу 26.05.2009. године.

Професионална каријера кандидата

Своју професионалну каријеру др Марија Игњатовић започела је на Правном факултету у Нишу.

Кандидат др Марија Игњатовић изабрана је и постављена на радно место асистент-приправник за предмет Римско право на Правном факултету Универзитета у Нишу 15. фебруара 2000. године.

За асистента за предмет Римско право изабрана је 15. октобра 2006. године.

За доцента за предмет Римско право на Правном факултету у Нишу изабрана је 24. септембра 2009. године, одлуком Наставно-научног већа Универзитета у Нишу бр. 8/18-01-007/09-008.

Научно-стручно веће за друштвено хуманистичке науке на седници одржаној 10.09.2014. године донело је одлуку бр. 8/18-01-005/14-005 којом се др Марија Игњатовић бира у звање ванредни професор за ужу Правно-историјску научну област на Правном факултету у Нишу.

II ПРЕГЛЕД И МИШЉЕЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА НАУЧНОГ И ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА КАНДИДАТА У ПЕРИОДУ ПРЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

До избора у звање асистент-приправник за предмет Римско право 06.04.2006. године, др Марија Игњатовић написала је и публиковала следеће радове:

1. Позивање на суд (*in ius vocatio*), Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 12, 2003, стр. 275-283. (M51)

2. "Двадесет година Закона о ванпарничном поступку Републике Србије", приказ Зборника радова Правног факултета у Нишу, *Право-теорија и пракса*, бр. 11-12, Нови Сад, 2003, стр. 119-124. (M52)

3. Историски значаен фрагмент за статусот на жената (Јустинијанови институции, II,13,5), коауторство са проф. др Милом Јовановић, Зборник радова: *"Современото право, правната наука и Јустинијановата кодификација"*, Правни факултет "Јустинијан Први", Скопље, 2003, стр. 245-266. (M33)

4. "Уставно питање у Србији", приказ Зборника радова Правног факултета у Нишу, *Право-теорија и пракса*, бр. 11, Нови Сад, 2004, стр. 86-88. (M52)

5. Извршење пресуде у римском грађанском поступку, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2004, стр. 288-309. (M53)

6. Поступак за предају детета, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 12, 2004, стр. 185-195. (M51)

7. Уговор о ортаклуку у македонском праву, коауторство са мр Гоцетом Наумовским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр.10, 2004, стр. 495-506. (M51)

8. Удовичко уживање у српском грађанском законнику, Зборник радова: *"Србија 1804-2004"*, Правни факултет, Ниш, 2005, стр. 415-424. (M33)

После избора у звање асистент-приправника 06.04.2006. године за предмет Римско право др Марија Игњатовић поред магистарске тезе (*"Старатељство над малолетницима у римском и савременом праву"*, Скопље, 2005., 151 страница), написала је и два рада:

1. Римско право и *Code Civil*, Зборник радова *"Двеста година од доношења Француског грађанског законика-утицај француског грађанског законика на српско право"*, Правни факултет, Ниш, 2005, стр. 303-317. (M33)

2. Старатељство над малолетницима-историјски развој и однос старатељског и родитељског права, коауторство са мр Гоцетом Наумовским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр.9, 2005, стр. 1237-1251. (M52)

Магистарски рад и наведени радови били су предмет анализе и оцене приликом избора у звање асистента за предмет Римско право 09.11.2006. године.

После избора у звање асистента 09.11.2006. године за предмет Римско право др Марија Игњатовић поред докторске дисертације („*Предбрачни имовинскоправни односи у римском и савременом праву*“, Скопље, 2009., 279 страница) написала је и објавила следеће радове:

1. Старатељство над малолетницима некад и сад, монографија, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007. година, 95 стр. (M42)

2. Старателство над малолетниците во римското и во современото право, извод из магистарске тезе, Зборник посветен на почесни доктори и магистри на науки (2001-2006), Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Правен факултет "Јустинијан Први", Скопје, 2006, стр. 518-533.

3. Нови концепт усвојења према Закону о изменама и допунама Закона о породици Републике Македоније, коауторство са Љубишом Стефаноским, *Право-теорија и пракса*, бр. 3-4, Нови Сад, 2006, стр. 30-39. (M53)

4. Суштина и значај ограничења ауторских и сродних права, коауторство са Љубишом Стефаноским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 13, 2007, стр. 321-331. (M23)

5. Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије - несклад теорије и праксе, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр. 10, 2008, стр. 487-500. (M51)

6. Prenuptial agreement: pros and cons, Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "*Проблеми и перспективе развоја савремених правних система*", Унверзитет у Новгороду, Правни факултет, Москва, 2008, стр. 538. (M34)

7. Предбрачни уговори у римском и сувременом праву, Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "*Истраживања правне повјести у југоисточној Еуропи*", Унверзитет у Бечу, Правни факултет, Беч, 2008, стр. 44. (рад у штампи). (M34)

8. Prenuptial agreement, *Facta Universitatis*, Vol. 5, N 1, 2007, pp.61-69. (received November 29, 2008), University of Nis, Nis, 2008. (M53)

9. О утицају појединих правила ЕУ на регулисање брачних имовинскоправних односа у праву Републике Србије, Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "*Право Републике Србије и право Европске уније-стање и перспективе*", Унверзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2009, стр. 90.(M34)

Наведени радови били су предмет анализе и оцене приликом избора кандидата у звање доцента за предмет Римско право од 24.09.2009. године.

У овом периоду кандидат је учествовао у следећим научним пројектима у својству истраживача-сарадника:

1. *„Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе“*, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, 2001-2005, 2006-2010. и 2011-2016.;

2. *"Србија 1804-2004"* (друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија), носиоци су били Катедра за правноисторијске науке и Институт за правна и друштвена истраживања Правног факултета у Нишу;

3. *TEMPUS* (бр. ЈЕР – 19014-2004) *„Последипломске студије за европске интеграције“ (Post-graduate studies for European Integration – POGESTEI)*. Пројекат је реализован у периоду 01.10.2005-30.09.2008. године. Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још су учествовали: Универзитет у Марибору, Универзитет у Београду, Универзитет у Салзбургу, Универзитет у Трсту, Универзитет у Виадрина из Франкфурта, Универзитет Инсубрија Комо (Италија) и Универзитет у Новом Саду.

Др Марија Игњатовић учествовала је у раду научних и стручних скупова, трибина и семинара са рефератима, саопштењима и као учесница у дискусији:

1. *„Савремено право, правна наука и Јустинијанова кодификација“*, међународни симпозијум одржан у Скопљу октобра 2003. године Република Македонија, у организацији Правног факултета "Јустинијан Први", рад: *"Историски значаен фрагмент за статусот на жената (Јустинијанови институци, II,13,5)"*, коауторство са проф. др Милом Јовановић;

2. *„Право и демократска култура“*, XVI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2003. године, рад *"Позивање на суд (in ius vocatio)"*;

3. *„Србија 1804-2004. друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија“*, научни скуп одржан октобра 2004. године у организацији Правно-историјске катедре на Правном факултету у Нишу, рад: *"Удовичко уживање у српском грађанском законнику"*;

4. *„Право и културне разлике“*, XII сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2004. године, рад *"Поступак за предају детета"*;

5. *„Право и културне разлике“*, XII сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2004. године, коауторски рад са мр Гоцетом Наумовским: *„Уговор о ортаклуку у македонском праву“*;

6. *„Двеста година од доношења Француског грађанског законика - утицај Француског грађанског законика на српско право“*, научни скуп одржан маја 2005. године у организацији Грађанско-правне катедре на Правном факултету у Нишу, рад *„Римско право и Code Civil“*;

7. *„Одговори правника и експерата о практичној примени права“*, 59. светски симпозијум у оквиру SIHDA-светско удружење историчара античких права, одржан септембра 2005. године на Универзитету у Бохуму, Немачка, саопштење на сесији посвећеној питањима ван теме Конгреса.

8. *„Право и универзалне вредности“*, XVIII сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2005. године, коауторски рад са мр Гоцетом Наумовским *„Старатељство над малолетницима-историјски развој и однос старатељског и родитељског права“*;

9. *„Новине у породичном законодавству“*, научна конференција одржана на Правном факултету у Нишу, април 2006. године, саопштење : *„Усвојење према новом породичном закону Републике Србије“*;

10. *„Право и слобода“*, XX сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2007. године, коауторски рад са Љубишом Стефаноским *„Суштина и значај ограничења ауторских и сродних права“*;

11. *„Право и међународне интеграције“*, XXI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2008. године, рад *„Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије – несклад теорије и праксе“*;

12. *„Проблеми и перспективе развита савремених правних система“*, међународна конференција одржана на Правном факултету у Новгороду, април 2008. године, саопштење *„Prenuptal agreement: pros and cons“*;

13. *„Истраживања правне повијести у југоисточној Европи“*, међународна научна конференција одржана на Правном факултету у Бечу, октобар 2008. године, саопштење *„Предбрачни уговори у римском и савременом праву“*;

14. *„Право Републике Србије и право Европске Уније– стање и перспективе“*, Ниш, мај 2009. године, саопштење *„О утицају појединих правила ЕУ на регулисање брачних имовинскоправних односа у праву Републике Србије“*.

III АНГАЖОВАЊЕ КАНДИДАТА У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И РАЗВОЈУ ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ НА ФАКУЛТЕТУ ПРЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Од школске 1999/2000. године др Марија Игњатовић активно је учествовала у организацији наставе и извођењу вежби, теренске наставе и колоквијума из предмета Римско право, а од школске 2009/10. године и у извођењу предавања и испита из истог предмета. Неколико година била је секретар Катедре за правно-историјске науке. Ангажована је била на пословима везаним за рад Института за правна и друштвена истраживања (сада Центра за правна и друштвена истраживања) Правног факултета у Нишу.

Учествовала је у организационим припремама за одржавање научних и стручних скупова у организацији Катедре и Факултета као и у припремама за издавање зборника радова са ових скупова.

У својству члана Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу, др Марија Игњатовић је присуствовала бројним научним и стручним скуповима током своје дугогодишње професионалне каријере на Факултету до избора у прво наставничко звање (*„Савремено право, правна наука и Јустинијанова кодификација“*, Скопље, октобар, 2003; *„Право и демократска култура“*, Копаоник, децембар, 2003; *„Србија 1804-2004.“*

друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија“, Ниш, октобар, 2004; „Право и културне разлике“, Копаоник, децембар, 2004; „Двеста година од доношења Француског грађанског законика - утицај Француског грађанског законика на српско право“, Ниш, мај, 2005; „Одговори правника и експерата о практичној примени права“, Бохуму, Немачка, септембар, 2005; „Право и универзалне вредности“, Копаоник, децембар, 2005; „Новине у породичном законодавству“, Ниш, април, 2006; „Право и слобода“, Копаоник, децембар, 2007; „Право и међународне интеграције“, Копаоник, децембар, 2008; „Проблеми и перспективе развика савремених правних система“, Новгороду, април, 2008; „Истраживања правне повијести у југоисточној Еуропи“, Беч, октобар, 2008; „Право Републике Србије и право Европске Уније– стање и перспективе“, Ниш, мај, 2009.).

(I) НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД КАНДИДАТА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Од избора 24.09.2009. године у звање доцента за предмет Римско право, др Марија Игњатовић је написала Практикум за Римско право, као помоћни уџбеник који је доживео два издања, објавила монографију „*Правна правила римског права*“ и написала и објавила двадесет осам научних и стручних радова. Као аутор реферата по позиву учествовала је у раду низа научних скупова и конференција, националног и међународног карактера. У овом периоду кандидаткиња је учествовала и као истраживач у раду на пет научно-истраживачка пројекта. Осим тога, посебно је запажен научни утицај који је остварила својим радовима што се види по цитираности њених радова.

1. Уџбеници и монографије

1. Практикум за римско право, помоћни уџбеник, I издање, Пунта, Ниш, 2013. година, стр. 303, (ISBN 978-86-7990-105-7)

2. Практикум за римско право, помоћни уџбеник, II измењено издање, Пунта, Ниш, 2014. година, стр. 255, (ISBN 978-86-7990-118-7)

3. *Правна правила римског права*, монографија, Правни факултет Ниш, Ниш, 2014. година, стр. 122, (ISBN 978-86-7148-180-9). (M42)

2. Научни и стручни радови

1. О утицају појединих правила ЕУ на регулисање брачних имовинско-правних односа у праву Републике Србије, „*Право Републике Србије и право Европске Уније– стање и перспективе*“, Ниш, Правни факултет, 2009, стр. 263-283. (M44)

2. Регулирање на имотно-правните односи на брачните другари во правото на Република Македонија, *Хоризонти*, Битола: Универзитет „Св. Климент Охридски“, бр.5, 2009, стр. 245-255. (M44)

3. *Sponsalia* у римском праву, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Ниш, Правни факултет, Центар за публикации, бр. 54, 2009, стр. 127-156. (M52)

4. Српско-албански правни лексикон- *Ileksikoni juridik serbisht-shqip*, Одреднице: ЈУСТИНИЈАНОВА КОДИФИКАЦИЈА, Београд, Координационо тело Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа, 2010, стр. 192-194.(M46)

5. Правни режим проналазака створених у оквиру радног односа, (коаутор мр Љубиша Стефаноски), Копачичка школа природног права, Правни живот, бр.11, 2010, стр. 953-966. (M51)

6. Предбрачни имовинскоправни односи у Србији XIX и XX века, *Пешичаник*, Ниш, Историјски архив, бр. 8, 2010, стр.167-173.

7. Влијанието на римското право врз францускиот граѓански законик, (коаутор мр Љубиша Стефаноски), Зборник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје: во чест на Томислав Чокревски. - Скопје, Правен факултет, 2010, стр. 900-909. (M51)

8. Да ли римски свадбени обичаји живе и данас?, Годишњак Факултета правних наука, Бања Лука, Паневропски универзитет "*Анејрон*", бр. 1, 2011, стр. 201-209.

9. Правни аспект одрживог развоја парка природе "Сићевачка клисура"(коаутор проф. др Славиша Трајковић), Тематски зборник са меѓународне научне конференције „Екологија и право“, Универзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2011, стр. 551-558. (M33)

10. Правни аспект одрживог развоја парка природе „Сићевачка клисура“ (коаутор проф. др Славиша Трајковић), Зборник сажетака са меѓународне научне конференције "Екологија и право", Унверзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2011, стр. 86. (M34)

11. Авансна веридба у римском посткласичном праву, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 59, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 89-104. (M52)

12. Потврда концепта римског депозита у савременом македонском праву, (коаутори проф. др Гоце Наумовски, проф. др Владо Бучковски и др Маја Симоновска), Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 63, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 217-228. (M 52)

13. Правни положај пегрегрина као мањине у римском праву, Тематски зборник Правног факултета у Нишу „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, Бр. 62, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 335-346. (M52)

14. Римско право и његов трајни карактер: утицај римског права на савремено право, *Право-теорија и пракса*, бр. 7-9, Нови Сад, 2012, стр. 55-70. (M53)

15. Заштита људских и мањинских права у доба римске републике, Тематски зборник Правног факултета у Нишу „*Заштита људских и мањинских права у европском правном простору*“, Бр. 62, Правни факултет, Ниш, 2012, стр. 321-334. (M52)

16. Divortium од римског до савременог права, (коаутор доц. др Тања Китановић), Тематски зборник Правног факултета у Нишу „*Заштита људских и мањинских права у европском правном простору*“, Књ. 3, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 323-340. (M44)

17. Споразумни развод брака у римском и савременом праву (коаутор доц. др Тања Китановић), Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, Год. 47, бр. 2, Правни факултет, Нови Сад, 2013, стр. 315-330. (M51)

18. Историјски развој предбрачних имовинских односа у Византији, средњовековном праву и праву грађанских друштава, *Пешчаник* – Ниш, Историјски архив, Год. 11, бр. 11, Ниш, 2013, стр. 325-333.

19. Класификација правних послова у римском и савременом праву (коаутор Милицом Шутова), Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 64, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 179-198. (M51)

20. Константинов акт о позакоњењу ванбрачне деце (*legitimatio*), Зборник сажетака са међународне научне конференције „1700 година Миланског едикта“, Унверзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 27. (M34)

21. Константинов акт о позакоњењу ванбрачне деце (*legitimatio*) (коаутор доц. др Тања Китановић), Тематски зборник са међународне научне конференције „1700 година Миланског едикта“, Унверзитет у Нишу, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 657-666. (M33)

22. Правно-економски аспекти *contractus emphyteuticarius* у римском посткласичном праву у средњовјековној Истри (коаутор проф. др Гоце Наумовски), Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Истарско господарство јучер и сутра*“, Државни архив, Пазин – Пула, 2013, стр. 78-79. (M34)

23. Предбрачно-имотноправни односи во римското класичното право, Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје: во чест на Љиљана Спировик-Трпеновска, Правен факултет "Јустинијан Први", Скопје, Том 49, 2013, стр. 355-372. (M51)

24. Premarital (marital) agreement, *Iustinianus Primus Law Review*, Скопје, Iustinianus Primus faculty of Law, Vol.4, No.07(2013), доступно на: <http://www.lawreview.mk/main.as?lang=eng&izdanie=07> (ISSN:1857-8683) (M51)

25. Prenuptial agreement in roman and modern law: premarital property relations, *Le droit romain comme base des droits moderne: 67e session de La Societe internationale "Fernand de Visscher" pour l'histoire des droits del'antiquite*, 10-15 Septembre 2013. - Salzbourg : Universitaet, Max-Kaser Seminar fuer roemisches Recht, 2013, стр. 28. (M34)

26. Римско схватање закона и закон у правној теорији и историјској пракси у региону, Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Владавина права и*

правна држава у региону“, Унверзитет у Источном Сарајеву, Правни факултет, Источно Сарајево, 2013, стр. 136-137. (M34)

27. Еволуција установе усвојења од римског до савременог права (коаутор доц. др Тања Китановић), Зборник радова Правног факултета у Новом Саду, Год. 47, бр. 4, Правни факултет, Нови Сад, 2013, стр. 163-184. (M51)

28. Religious tolerance in the legislation of emperor Constatine, International Conference „*Religious Tolerance from antiquity to the present day*“, Faculty of Law, University of Plovdiv „*Paisii Hilendarski*“, Plovdiv 18-19 October 2013. (M34)

3. Учешће у научним пројектима у својству истраживача

(I) Домаћи пројекти

1. „Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, 2001-2005, 2006-2010. и 2011-2016.;

2. „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, носилац пројекта–Правни факултет Универзитета у Нишу (пројекат финансира Министарство просвете и науке Републике Србије – бр. 179046). Пројекат се реализовао у периоду 2010-2015. године;

3. „Усклађивање права Србије са правом Европске Уније“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу. Пројекат се реализовао у периоду 2013-2018. године.

(II) Међународни пројекти

1. TEMPUS (бр. ЈЕР – 19014-2004) „Последипломске студије за европске интеграције“(*Post-graduate studies for European Integration – POGESTEL*). Пројекат је реализован у периоду 01.10.2005-30.09.2008. године. Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још су учествовали: Универзитет у Марибору, Универзитет у Београду, Универзитет у Салзбургу, Универзитет у Трсту, Универзитет у Виадрина из Франкфурта, Универзитет Инсубрија Комо (Италија) и Универзитет у Новом Саду.

2. TEMPUS (бр. 144582) „*Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине*“ (*Regional Joint Degree Master of intellectual property Law*). Пројекат је реализован у периоду 01.07.2008-31.12.2013. године. Носиоци пројекта били су Правни факултет „Јустинијан Први“ из Скопља, Република Македонија и Центар за међународне студије интелектуалне својине Универзитета у Стразбуру. На пројекту су учествовали још и : Правни факултет Универзитета у Београду, Универзитет „Св. Климент Охридски“ из Софије, Бугарска, Универзитет „Македонија“ из Солуна, Грчка, Правни факултет Универзитета у Нишу, Универзитет „Св. Климент Охридски“ у Битољу, Факултет за безбедност у Скопљу, Државни Универзитет у Тетову, Универзитет

ФОН у Скопљу, Канцеларија за индустријску својину у Македонији, Државни инспекторат и Асоцијација за заштиту интелектуалне својине у Македонији.

4. Цитираност

Од избора у звање доцента радови кандидата су цитирани (без аутоцитата) у научним и стручним радовима, монографијама, уџбеницима и одбрањеним радовима на докторским и мастер академским студијама.

1. Игњатовић, М. „Историјски значајан фрагмент за статус жене (Јустинијанове институције, III, 2, 3)“, Зборник радова са међународног научног скупа „Современото право, правната наука и Јустинијановата кодификација“, Скопље, вол. 2, 2004., стр. 225-245. у: Јовановић, М., „Коментар старог римског *ius civile*“, књига друга Закон XII таблица (I-IV), монографија, (уредник Драган Николић), Правни факултет Универзитета у Нишу, 2007, стр. 451;
2. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима – некад и сад, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007, стр. 95. у: Јовашевић, Д., Костић, М., „Политика сузбијања криминалитета“, монографија, Правни факултет Универзитета у Нишу, 2012, стр. 458;
3. Игњатовић, М. „Римско право и његов трајни карактер – утицај римског права на савремено право“, Право – теорија и пракса, бр. 7-9, Нови Сад, 2012, стр. 55-70. у: Ђорђевић, С., Торбица, М., Жупљанић, М., „Изведеност правног начела“, *Право – теорија и пракса*, бр. 10-12, Нови Сад, 2012, стр. 81-94;
4. Игњатовић, М. „Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије“, Правни живот, вол. 57, бр. 10, 2008, стр. 487-500. у: Тешић, Н., „Љубав на први потпис – о моралности брачних другова“, *Анали Правног факултета у Београду*, вол. 57, бр. 2, 2009, стр. 229-246;
5. Игњатовић, М. „Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије“, Правни живот, вол. 57, бр. 10, 2008, стр. 487-500. у: Тешић, Н., „Ко плати дукат да у брак уђе, нуди два да из брака изађе“, *Анали Правног факултета у Београду*, вол. 60, бр. 1, 2012, стр. 293-318;
6. Игњатовић, М. „Поступак предаје детета“, Правни живот, бр. 12, 2004, стр. 171-185. у: Китановић, Т., „Неке специфичности вршења родитељског права након развода брака“, Тематски зборник радова Правног факултета у Нишу, „Заштита људских и мањинских права у Европском правном простору“ бр. 3, 2013, стр. 357-377;
7. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Јовановић, А., Милић, Ј., Трајковић, С., Ђелић, М. „Пројекат „зелена оаза“ као модел за будуће акције заштите животне средине“, *Наука плус пракса*, бр. 10, 2007, стр. 87-93;

8. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Стаменковић, М., Трајковић, С., „Приказ резултата еколошког пројекта „Ниш – наше чисто двориште“, *Наука плус пракса*, бр. 11, 2008, стр. 91-100;
9. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Гоцић, М., Радивојевић, Д., Трајковић, С., „Отпадне воде у заштићеним областима јелашичке и Сићевачке клисуре“, Зборник радова Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, бр. 25, 2010, стр. 79-85;
10. Игњатовић, М. „Предбрачни имовинско-правни односи у римском и савременом праву“, (докторска дисертација), Скопље, 2009, стр. 294. у: Ђорђевић, А., „Уговори облигационог права Русије од XI-XV века“, (докторска дисертација), Ниш, 2013, стр. 219;
11. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима – некад и сад, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007, стр. 95. у: Јанковић, Р., „*Tutela i cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
12. Игњатовић, М. „*Tutela impuberum и cura minorum у римском праву*“, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 46, 2005, стр. 259-277. у: Јанковић, Р., „*Tutela i cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
13. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима во римското и савременото право“, Зборник посветен на почасни доктори и магистри на науки (2001-2006), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2006, стр. 518-534. у: Јанковић, Р., „*Tutela i cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
14. Игњатовић, М. „Уговор о ортаклуку у македонском праву“, Правни живот, Том 4, бр.12, 2004, стр. 495-507. у: Цонић, Д., „*Societas у римским и нововековним кодификацијама*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 49;
15. Игњатовић, М. „Римско право и *Code civil*“, Тематски зборник радова „Двестотине година од доношења грађанског законика Француске“, Правни факултет, Ниш, 2006, стр. 303-315. у: Цонић, Д., „*Societas у римским и нововековним кодификацијама*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 49;
16. Игњатовић, М. „Суштина и значај ограничења ауторских и сродних права“, правни живот, том 56, бр. 13, 2007, стр. 321-331. у: „*Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки*“, (магистарски рад), одбрањен на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, 02..04.2013. године, стр. 77.

(II) АНГАЖОВАЊЕ КАНДИДАТА У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И РАЗВОЈУ ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ НА ФАКУЛТЕТУ ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

А) Учешће у настави

Од почетка своје професионалне каријере започете школске 1999/2000. године, др Марија Игњатовић је активно учествовала у организацији наставе и извођењу вежби, теренске наставе и колоквијума из предмета Римско право, а од школске 2009/10. године и у извођењу предавања и испита из истог предмета.

У периоду до избора за доцента, упоредо са стручним усавршавањем, др Марија Игњатовић је стицала неопходна педагошка искуства.

Б) Ангажовање у развоју наставе

У периоду до избора у звање доцента, др Марија Игњатовић је била интензивно ангажована у свим облицима наставе на основним академским студијама, мастер академским студијама и докторским студијама.

Наставно-педагошки рад на основним студијама

Наставно педагошки рад кандидата др Марије Игњатовић као наставника одвијао се не само на матичном факултету већ и на другим правним факултетима у земљи и иностранству.

На самом почетку своје професионалне каријере у звању доцента, др Марија Игњатовић је, у зимском семестру школске 2009/10. године изводила наставу и испите на основним студијама у Високошколској јединици Правног факултета Универзитета у Нишу у Медвеђи за наставни предмет Римско право.

Од школске 2010/11. до школске 2013/14. године, поред извођења свих облика наставе наставе и испита за наставни предмет Римско право, др Марија Игњатовић је у зимском семестру била ангажована и за извођење наставе и испита за предмет Латински језик.

Др Марија Игњатовић, на основним студијама на свом матичном Факултету изводила је наставу (предавања, вежбе и колоквијуме) и испите на предметима: Римско право и до школске 2013/14. године и Латински језик на првој години студија. Посебно је била ангажована на припреми и извођењу теренске наставе на овим предметима.

Иначе, кандидат др Марија Игњатовић је перманентно изводила групне и индивидуалне консултације ван часова редовне наставе, пружала помоћ студентима приликом избора тема и израде семинарских радова, као и приликом прихватања и оцене радова.

У школској 2013/14. години др Марија Игњатовић је била ангажована и за извођење наставе и испита на првој години основних академских студија из предмета Правна историја и Српска правна традиција на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Од школске 2010/11. године, па до данас др Марија Игњатовић је ангажована иза извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фолклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу,

Република Македонија, а на основу реализованог *TEMPUS* пројеката (бр. 144582) „*Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине*“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

Наставно-педагошки рад на последипломским студијама

Током своје наставничке каријере у звању доцента, др Марија Игњатовић је, поред наставног рада на основним студијама, била укључена у рад последипломских студија на матичном Факултету (мастер и докторским студијама).

Почев од школске 2012/13. године почела је да држи предавања на докторским студијама кандидатима на Смеру за правноисторијске науке на матичном Факултету.

Одлуком Комисије за акредитацију докторских студија, у поступку код Комисије за контролу квалитета високошколског образовања, која је ценила испуњност услова, др Марија Игњатовић је именована и за ментора на овом нивоу академских студија.

В) Менторство и чланство у комисијама (докторске дисертације, магистарски и мастер радови)

Као наставник, др Марија Игњатовић била је ангажована и као ментор и као члан комисија за одбрану мастер и магистарских радова и докторских дисертација и на тај начин била је активно укључена у стварање и обезбеђење научно-наставног подмлатка и то не само у земљи и на матичном факултету, већ и у иностранству.

а) Чланство у комисијама за израду и одбрану докторске дисертације:

1. На Правном факултету у Нишу др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за јавну одбрану докторске дисертације под називом: „*Уговори облигационог права Русије од XI-XV века*“, кандидата мр Александра Ђорђевића (Одлука бр. 01-2496/5-2013 од 14.11.2013. године).

2. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за оцену подобности докторске дисертације под називом: „*Влијанието на римските реални договори на современото македонско право*“, за јавну одбрану, кандидата мр Башким Селманија (Одлука број 02-555/24 од 26.04.2013. године).

3. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за одбрану докторске дисертације под називом: „*Влијанието на римските реални договори на современото македонско право*“, кандидата мр Башким Селманија (Одлука број 02-1215/3 од 01.11.2013. године).

б) Менторство и чланство у комисијама за израду и одбрану мастер радова:

а) На Правном факултету у Нишу др Марија Игњатовић је:

1. именована за ментора за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *“Tutela u cura u римском праву“* кандидата Радмиле Јанковић (Одлука број 02-211/5-2014 од 04.02.2014. године).

2. именована за ментора за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *“Societas u римским и нововековним кодификацијама“* кандидата Далиборке Цонић (Одлука број 02-211/4-2014 од 04.02.2014. године).

3. именована за члана Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *“Убиство и телесне повреде у Салијском закону и Руској правди“* кандидата Милице Стојковић (Одлука број 02-2016/1 од 26.09.2013. године).

4. именована за члана Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *„Примена принципа парламентаризма у време важења Устава од 1869.“* кандидата Биљане Аничих-Мијалков (Одлука број 02-2990/3 од 19.12.2013. године).

б) На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија др Марија Игњатовић је:

1. именована за члана Комисије за оцену магистарског рада под називом: *„Перцепција на потрошувачите надобро познатите трговски марки на телекомуникацискиот пазар“*, кандидата Димитри Чепканов (Одлука број 02-1357/137 од 26.09.2012. године).

2. именована за члана Комисије за одбрану магистарског рада под називом: *„Перцепција на потрошувачите надобро познатите трговски марки на телекомуникацискиот пазар“*, кандидата Димитри Чепканов (Одлука број 02-1539/197 од 26.10.2012. године).

3. именована за члана Комисије за оцену магистарског рада под називом: *„Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки“* кандидата Ѓорѓи Рафајловски (Одлука број 02-1840/89 од 24.12.2012. године).

4. именована за члана Комисије за одбрану магистарског рада под називом: *„Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки“* кандидата Ѓорѓи Рафајловски (Одлука број 02-406/28 од 29.03.2013. године).

5. именована за члана Комисије за оцену магистарског рада под називом: *„Значењето на колективната димензија на географски означените производи за економскиот развој на земјите во транзиција“* кандидата Биљане Ремовић (Одлука број 02-555/114 од 26.04.2013. године).

6. именована за члана Комисије за одбрану магистарског рада под називом: *„Значењето на колективната димензија на географски означените производи за економскиот развој на земјите во транзиција“* кандидата Биљане Ремовић (Одлука број 02-836/35 од 28.06.2013. године).

в) Менторство и чланство у изради семинарских радова на последипломским, докторским студијама:

На Правном факултету у Нишу до избора у звање ванредни професор др Марија Игњатовић је:

1. именована за ментора у изради и јавној дискусији и одбрани семинарског рада „*Врсте уговора о депозиту у римском и савременом праву*“, на докторским студијама на смеру за Римско право, кандидаткиње Нине Гавриловић. Рад је одбрањен 02.12.2013. године.

2. именована за члана Комисије за јавну дискусију и одбрану семинарског рада „*Смртна казна у Србији 1804-1858*“, на докторским студијама на смеру за Римско право, кандидата Жељка Лазића. Рад је одбрањен 06.06.2013. године.

Г) Преглед ангажовања у развоју других делатности на Факултету

Од заснивања радног односа на Факултету, др Марија Игњатовић је учествовала у раду његових стручних органа и у активностима које је Факултет предузимао.

Била је секретар Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу.

Као члан Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу учествовала је у организационим припремама за одржавање научних и стручних скупова у организацији Катедре и Факултета, као и у припремама за издавање зборника радова са ових скупова.

У својству члана Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу, др Марија Игњатовић је присуствовала многобројним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству током своје деветогодишње професионалне каријере на Факултету до избора у прво наставничко звање („Савремено право, правна наука и Јустинијанова кодификација“, међународни симпозијум одржан у Скопљу октобра 2003. године Република Македонија ; „Право и демократска култура“, XVI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2003. године.; „Србија 1804-2004. друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија“, научни скуп одржан октобра 2004. године у Нишу; „Двеста година од доношења Француског грађанског законика-утицај Француског грађанског законика на српско право“, научни скуп одржан маја 2005. године у Нишу; "Одговори правника и експерата о практичној примени права“, 59-ти светски симпозијум у оквиру SIHDA-светско удружење историчара античких права, одржан септембра 2005. године на Универзитету у Бохуму, Немачка; „Проблеми и перспективе развоја савремених правних система“, међународна конференција одржана на Правном факултету у Новгороду, април 2008. године).

Као члан Удружења правника Србије, редовно је учествовала у раду Копаоничке школе природног права од 2003. године. Носилац је посебног признања ове школе - занатског писма (*Litteras honoris - universitas iuris naturalis copaonici*).

У школској 2008. години кандидат др Марија Игњатовић је била именована за члана Комисије за испитивање испуњености услова за издавање диплома на Правном факултету у Нишу.

У више наврата била је члан комисија за спровођење пријемних испита и рангирање кандидата за упис на основним студијама.

Одлуком декана именована је за члана Већа за правна и друштвена истраживања од 30.09.2009. године до 30.09.2012. године.

Одлуком декана именована је за члана Издавачког савета Центра за публикације Правног факултета у Нишу од 01.11.2009. године до 01.11.2012. године.

У периоду од 15.05.2010. године до 15.05.2013. године била је уредник сајта Правног факултета Универзитета у Нишу.

У школској 2012/13. години именована је за члана Комисије за спровођење поступка за акредитацију свих нивоа студија на Правном факултету у Нишу.

Током школске 2010/11, 2011/12 и 2012/13. године била је координатор (одговорни уредник) листа студената Правног факултета Универзитета у Нишу „*Правник*“.

III) ПЕДАГОШКИ РАД КАНДИДАТА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Педагошки рад кандидата др Марије Игњатовић одвијао се на свим нивоима студија тако да је као сарадник и као наставник стекла богато наставно-педагошко искуство у свим видовима универзитетске наставе.

Након избора у наставничко звање доцент, др Марије Игњатовић је изводила све облике наставе на предметима: Римско право и Латински језик (до школске 2013/14. године) на првој години основних академских студија.

На мастер академским студијама права предавала је предмете Институту римског права, Рецепција римског права и Римско право и кодификације у новом веку.

Од 2012. године др Марија Игњатовић је била ангажована и у настави на докторским академским студијама права на предметима: Римско право (основни предмет), Римско породично, брачно и наследно право (изборни предмет) и Римско и савремено уговорно право (изборни предмет). С обзиром на број пријављених студената, др Марија Игњатовић је до сада увек одржавала консултативну (менторску) наставу. Поред тога, др Марија Игњатовић је из предмета на које је била распоређена редовно обављала консултације и руководила израдом семинарских радова студената.

Поред наставних обавеза на матичном факултету, била је ангажована у настави и на другим факултетима у земљи и иностранству.

На Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, др Марија Игњатовић је изводила све облике наставе из предмета Правна историја и Српска правна традиција, док је у Републици Македонији, од школске 2010/11. године, па до данас, ангажована и за извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фолклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“, а на основу реализованог *TEMPUS* пројеката (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

IV) ОБЕЗБЕЂЕЊЕ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА И ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

У току универзитетске каријере, у периоду после избора у звање доцента, учествовала је у раду разних стручних тела на Факултету, као и у струковним удружењима и организацијама из оних области друштвеног живота сродних њеном научном ангажовању и интересовању.

Током школске 2010/11, 2011/12 и 2012/13. године била је координатор (одговорни уредник) листа студената Правног факултета Универзитета у Нишу „*Правник*“. На овој

функцији значајно је утицала да се подигне садржински квалитет студентског информативног гласила, као и да се на тај начин афирмишу и студенти и сам Факултет.

Запажене су и њене активности изван матичног Факултета, како у земљи, тако и у иностранству.

Као афирмисани универзитетски наставник, именована је за члана Уређивачког одбора *Годишњака* Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија и на тој функцији налази се од 2008. године.

Члан је и Редакцијског тела међународног часописа „*Balkan Social Science Review*“ Правног факултета Универзитета „Гоце Делчев“ из Штипа, Република Македонија, од 2012. године до данас.

У години обележавања 1700 година Миланског едикта, била је именована за члана Пододбора за прославу Миланског едикта, на основу члана 54.Статута Града Ниша („*Службени лист Града Ниша*“, број 88/2008) и Решења Градоначелника Града Ниша, број 3744/2012-01 од 14.11.2012.године.

Публицистички рад кандидата др Марије Игњатовић и њен допринос академској научној заједници испољио се у у њеном рецензентском раду. У више наврата била је рецензент научних и стручних радова. Рецензирала је радове који се објављују у следећим часописима: *Анали* Правног факултета у Београду (часопис међународног значаја); Зборник радова Правног факултета у Нишу (часописи националног значаја); „*Balkan Social Science Review*“ (часопис међународног значаја).

До избора у звање ванредни професор др Марија Игњатовић била је члан неколико струковних правничких удружења и струковних правничких асоцијација.

Била је активан члан Удружења правника Србије, Удружења правника Србије и Републике Српске и Удружења правника Србије и Црне Горе. Као члан Удружења правника Србије била је редовни учесник Копаоничке школе природног права од 2003. године и носилац посебног признања - занатског писма (*Litteras honoris - universitas iuris naturalis copanici*).

Члан је и светског Удружења историчара античких права (SIHDA).

(I) НАУЧНИ И ИСТРАЖИВАЧКИ РАД КАНДИДАТА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

У својој професионалној каријери др Марија Игњатовић написала је, објавила и саопштила већи број научних и стручних радова, учествовала у својству истраживача сарадника у више научних пројеката и у раду научних и стручних скупова, трибина и семинара са рефератима, саопштењима и као учесник у дискусији. Кандидат је до сада написао и публикувао: 4 књиге (самостално) од тога: три монографије и један практикум *после* избора у звање доцента и измењено и допуњено издање практикума после избора у звање ванредни професор.

1. Уџбеници и монографије

1. РИМСКО ПОМОРСКО ПРАВО, монографија, СКЦ - Ниш, Ниш, 2018. година, 234. стр. (M42) (ISBN 978-86-7757-246-4)

Рукопис монографије „*Основи римског поморског права*“ аутора др Марије Игњатовић, намењена је научној и стручној јавности ради упознавања са институтима римског поморског права. Монографија је обима 230 страница компјутерски обрађеног текста у уџбеничком формату и са уобичајним фонтом за ову врсту публикација.

Аутор је монографију „*Основи римског поморског права*“ написао за потребе различитих нивоа наставе из области Римског права на Правном факултету у Нишу, али и ради упознавања студента са факултета и виших школа на којима се изучавају саобраћајно право, поморско право и одштетно - облигационо право са пореклом и развојем појединих института ових грана права. Иако је монографија намењена научној и стручној правничкој јавности, као и студентима који показују веће интересовање за област римског права, она може да буде предмет интересовања и шире читалачке публике заинтересоване за античка цивилизацијска достигнућа.

Аутор је у књизи анализирао одређена доступна правна правила римског поморског права, изучио и приказао поморске обичаје код старих народа Медитерана, који су касније, током времена добили своје правно утемељење кроз конкретне институте римског права.

Монографија је подељена на неколико делова.

У првом делу монографије, „*Пловидба и њен значај*“, аутор најпре указује на то да је потреба за интензивнијим и сигурнијим развојем саобраћаја и трговине, несумњиво била иницијални фактор у развоју пловидбе, како поморске тако и речне. Пловидба морем и рекама у циљу превозења робе ради удовољавања потребама трговине, још код старих народа била је фаворизирана у односу на копнени саобраћај, јер је била безбеднија и јефтинија. Из тог разлога, многи народи и трговци из градова-држава све више су се окретали ка мору и поморској пловидби, а развијена поморска трговина појединим античким државама отворила је пут до светске славе и моћи. Предмет анализе у првом делу монографије је поморска пловидба код старих народа (Египат, Егејско-критска цивилизација, Мкенска цивилизација, Феникија, Стара Грчка).

У другом делу монографије „*Развој пловидбе код старих народа Медитерана*“, аутор указује на порекло и значај пловидбе код старих народа Медитерана. У том смислу, аутор истиче да је Медитеран (Средоземно море), био одувек област поморског додира најранијих цивилизација. Да је оно део највеће копнене масе на свету и да је огромни, евро-афро-азијски дивовски јединствени континент, нека врста засебне планете, на којој су роба и људи путовали од давнина. Да би то и показао аутор у овом делу рада сликовито описује развој пловидбе још у древном Египту, Егејско-критској, микенској цивилизацији, Феникији и Старој Грчкој.

Централном, најобимнијем делу рада, аутор посвећује поглавље три и четири: „*Римско поморско право*“ и „*Институти римског поморског права*“.

У трећем одељку насловљеном „*Римско поморско право*“ аутор истиче да је процват римске поморске пловидбе и трговине изазвао потребу за постојањем правне регулативе да би се решавали проблеми који су се појављивали паралелно са њиховим развојем. У том контексту, аутор помоће *Lex Rhodia de iactu*, правила која највероватније потичу из обичајног поморског права острва Родос, која су касније послужила као добра полазна основа у креирању правних правила римског поморског права. Полазећи од основних правила утврђених у *Lex Rhodia de iactu*, Римљани су наставили даљи развој и

креирање правних правила поморског права кроз увођење нових института, пре свега у форми уговора о превозу робе морем (*locatio-conductio operis faciendi*), као и кроз стварање нових процедуралних средстава којима је била утврђена одговорност даваоца услуга, као и заштита интереса корисника услуга поморског подухвата (путника). Из римског права, ова правна правила су се пренела и у византијско право.

У четвртом одељку под насловом „*Институти римског поморског права*“, аутор дефинише основна питања поморског права, те у том смислу разматра питања: обале мора, власника брода, капетана брода, посаде брода, уговора о превозу путника, уговора о превозу робе, уговора о закупу брода, уговора о поморском зајму, одговорност бродара, процедурална средства за заштиту права учесника поморског подухвата, незгода на мору и крађе на броду.

У петом, завршном делу рада под насловом „*Утицај римског права на развој поморског права у раном средњем веку*“, аутор настоји да укаже на даљи развој и утицај римског права, додуше источног дела Царства на развој поморског права средњовековних градова западног Медитерана. У том контексту аутор у прилогу монографије даје и превод Поморског закона (*Nomos Rhodian nautikos*) најзначајнијег правног извора из области поморског права раног средњег века, који иако у већем делу одредаба одступа од правила римског права за свој основ ипак узима римско поморско право.

2. ПРАКТИКУМ ЗА РИМСКО ПРАВО, помоћни уџбеник, VI измењено и допуњено издање, Медивест, Ниш, 2018. година, 307 стр. (ISBN 978-86-80842-32-5)

Књига „*Практикум за Римско право*“, представља допунски уџбеник и приручник који треба да студентима олакша припремање испита, приближи им сложену материју римског права, омогући им да провере сопствено знање, пружи им материјал за учење и припрему за вежбе и провере знања, и подстакне их на самосталан истраживачки рад. Прво издање овог помоћног уџбеника било је предмет анализе за претходни избор кандидата. Међутим, од тада до сада кандидат је имао више измењених и допуњених издања, при чему задња измена и допуна захтевају да ова књига буде поново анализирана.

У уводном делу књиге, као и код ранијих издања, изложени су облици наставе, њихова садржина и циљеви који се остварују у сваком поједином облику наставе.

У оквиру главе II под називом: *Подсетник за припрему вежби са задацима, глосаром и сентенцама*, извршена је видна измена и допуна првог издања и то тако што су на систематичнији, концизнији, разумљивији и обимнији начин изложени историјски развој римског права, правни извори и рецепција римског права посматрано кроз призму друштвено-економских околности кроз које се развијало римско друштво. Потом следе објашњења одређених института из домена статусног, брачног и породичног, стварног, наследног, облигационог права и судског поступка. Посебно, измена и допуна долази до изражаја у делу где се обрађују питања наследног права. Аутор започиње овај део тако што истиче да у оквиру поделе имовинских права на *inter vivos* и *mortis causa*, права *inter vivos* била су она која су регулисала стварноправне односе између живих лица, док су имовинска права *mortis causa* била она која су регулисала ове односе за случај смрти. Правни послови *mortis causa* били су акти којима је неко лице још за живота располагало својом имовином, али су последице наступале тек након његове смрти. Потом се аутор упушта у детаљну анализу свих института римског наследног права и то следећим редом: интестатско (законско) и тестаментално наслеђивање, наследни редови, појам и врсте тестаменталног, активна и пасивна тестаментарна способност, позивање на наслеђе, легат, фидеикомис и поклон за случај смрти (*donatio mortis causa*).

У првом издању обим помоћног уџбеника био је 303 странице. Након извршене измене и допуне обим овог дела помоћног уџбеника је 307 странице.

У оквиру главе III под називом: *Израда семинарских радова*, аутор је поред упутства за израду семинарских радова (избор теме, читање, оријентациони план рада, писање концепта, библиографија, ревизија рукописа и проблем плагирања), указао и на значај техничког опремања рада (структура семинарског рада, садржај рада, уводни део, централни део, закључно разматрање и коришћена литература).

У оквиру главе IV под називом: *Студентски истраживачки пројекти*, аутор је настојао да избором занимљивих тема развије код студената осећај и за групни истраживачки рад. У том смислу, дато је пет врло интересантних тема.

У оквиру главе V под називом: *Огледни примери за колоквијум*, указано је да је, према наставном плану и програму основних академских студија права на Правном факултету, колоквијум вид предиспитне провере знања и да је студент дужан да колоквира. Ради олакшања припрема за колоквијум и у циљу савладавања почетне треме код прве предиспитне обавезе студената, дати су и огледни примери колоквијума.

У оквиру главе VI под називом: *Латинске правне изреке*, садржана је листа од 70 најпознатијих латинских правних изрека, које ће студентима бити од помоћи и користи, не само приликом савладавања градива из области римског права, већ и у току целокупних студија права.

У последњем и завршном делу овог помоћног уџбеника, дати су корисни савети студентима о томе како се припремити за испит, као и испитна питања из материје римског права.

2. Научни и стручни радови

1. ЕВОЛУТИВНИ РАЗВОЈ ГРАЂАНСКОГ СУДСКОГ ПОСТУПКА У РИМСКОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 66, Правни факултет, Ниш, 2014, стр. 241 – 256. (M51)

У раду аутор је полазећи од анализе легисакционог поступка, преко формуларног до екстраординарног поступка у оквиру римске цивилне процедуре, констатовао да је последњи поступак у пружању правне заштите одиграо круцијалну улогу у настанку и дефинисању савременог грађанског судског поступка. Посебна пажња посвећена је појмовном одређивању сва три појавна облика римске цивилне процедуре. На основу свеукупне анализе, аутор је дошао до закључка да је од значаја за савремено право последња фаза у развоју римског грађанског судског поступка, па је из тог разлога, овом поступку посветио посебну пажњу. Посебан предмет анализе су и процесуална средства која су коришћена у циљу остваривања правне заштите на суду. Анализирајући их аутор је још једном указао на чињеницу да су корени основних процесуалних средстава, којима се остварује заштита субјективних права, управо у римском праву.

2. НАЧИНИ ЗА РЕГУЛИСАЊЕ ПРАВА ИНТЕЛЕКТУАЛНЕ СВОЈИНЕ НАСТАЛИХ У ОКВИРУ РАДНОГ ОДНОСА, коауторство са Љубишом Стефаноским, Копаоничка школа природног права, Правни живот, бр.11, 2014, стр. 695 – 705. (M51)

Аутори су указали да је правно уређење права интелектуалне својине настале у оквиру радног односа засновано не само на принципима права индустријске својине или ауторског права, већ и на принципима радног права, имајући у виду чињеницу да су конкретна права настала у условима који су јасно дефинисани и који представљају посебан

предмет проучавања у оквиру радног права. У том смислу, предмет проучавања су друштвени односи настали поводом нематеријалних, духовних дела (ауторско дело, проналазак, индустријски дизајн и др.), насталих у оквиру радног односа као производи људског креативног ума и интелекта. Имајући у виду осетљивост теме која се обрађује у раду, аутори на крајње озбиљан и свеобухватан начин третирају одређено питање користећи се том приликом свим постојећим нормативним решењима садржаним у Закону, Општем акту послодавца, колективном уговору или индивидуалном уговору о раду, указујући тако на правне модалитете којима ово питање може да се уреди.

3. TYPES OF ELEMENTS OF LAW ACTIONS, коауторство са Милицом Шутовом, *Vizione*, бр. 21/2014, стр. 145 – 152.

У раду аутори указују на бројност и хетерогеност правних послова. Аутори долазе до закључка да је јако тешко да се на јединствен начин дефинишу сви правни послови и да се тако изразе све специфичности које их опредељују као такве. Из тих разлога, у правној литератури, почев од романистичке, па до савремене, егзистирају најразличитије врсте правних послова. Као основи критеријум на основу кога се могу разликовати правни послови, аутори узимају битне и небитне елементе правних послова (*essentialia et acedentialia negotii*). Полазећи од ових критеријума аутори разликују правне послове са раскидним и одложним условом.

4. О УТИЦАЈУ ПОЈЕДИНИХ ПРАВИЛА РИМСКОГ ЈАВНОГ ПРАВА НА САВРЕМЕНО ПРАВО, Зборник радова са прве међународне научне конференције „*Social change in the global world**“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2014, стр. 357 – 368. (М31)

У раду аутор истиче да је перманентна потреба да се негира значај римског права била редовна појава, не само у време доношења великих кодификација грађанског друштва, већ је та потреба, с времена на време, и данас присутна у савременом праву. Па иако смо, данас, сведоци многих покушаја маргинализације римског права, па самим тим и негативних коментара на рачун његовог даљег изучавања и његове улоге и значаја у развоју савременог права, аутор наглашава да римски појмови својине, уговора, облигација, али и теорије права, основних правних принципа, закона, чине ове покушаје неуспешним. Ови институти, поникли из римског права, указују на огромно значење римског права у изградњи савременог права, и то не само у периоду доношења великих кодификација, већ и данас када се тежи унификацији права у оквирима Европске Уније, јер је управо римско право било прво право *ius commune*, те да може да послужи као модел и данас. У раду аутор доказује да је римско право универзална и веома вредна цивилизацијска тековина на којој почива значајни део савременог права, односно цивилизацијско наследство које припада целом савременом свету. При том, аутор истиче, посебно би требало да се нагласи значај римског права не само у изградњи приватног права, чијим изворима обилује романистичка наука и на чему се ставља посебан акценат последњих осамсто година, већ да се његов значај огледа и у изградњи јавног права, о коме се не говори много, чиме се без основа занемарује значај римског јавног права. У том смислу у овом раду аутор указује на настанак и развој закона, једног од најзначајнијих извора римског права.

5. УЛОГА ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА У ПОСТУПКУ СТАРАТЕЉСКЕ ЗАШТИТЕ МАЛОЛЕТНИХ ЛИЦА – ПРИМЕР РЕПУБЛИКЕ МАКЕДОНИЈЕ, СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, тематски број: „Усклађивање права Србије са правом ЕУ“, Ниш, 2014, стр. 335 – 354. (M51)

У овом раду аутор истиче да анализа института старатељства над малолетницима у породичним праву Македоније, Србије и Црне Горе, показује велики степен сличности правних правила којима се регулише овај институт. Аутор закључује да је вероватно то последица што сва три породична закона у регулисању овог института полазе од основних принципа установљених још у великим кодификацијама грађанског друштва, које своје корене имају у римском праву. У регулисању принципа старатељске заштите примат има Закон о семејству Македоније из 1992. године који је послужио као узор Породичном закону Србије из 2005. године и Породичном закону Црне Горе из 2006. године.

6. EMPHYTEUSIS IN THE ROMAN LAW, Зборник радова са друге међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2015, стр. 77 – 83. (M31)

У раду аутор указује да је ради очувања расположивог пољопривредног земљишта као и спречавања процеса велике друштвено-економске декаденције, која се ширила Римским Царством III и IV века, Диоклецијан је увео *emphyteusis*, као “спас друштва”. Увођењем најпре, *emphyteusis* као института стварног права, а потом и *contractus emphyteuticarius*, аутор мисли да је постигнуто јединство јавних и приватних интереса (интереса појединаца) - латифундисте, коме се овим уговором обезбеђивала трајна и сигурна земљишна рента, потом, колона, кога је овај уговор штито од самовоље латифундисте и на крају, саме државе која је у овом уговору видела средство којим се постизала континуирана обрада земље. Међутим, аутор наглашава да *contractus emphyteuticarius* није био уговор о закупу у правом смислу те речи, јер закуп није подразумевао право отуђења, што је овај уговор омогућавао, а опет није био ни уговор о продаји, већ је овај уговор представљао спецификум времена у коме је настао и који се и касније јављао у средњовековном облигационом праву, које је у великој мери преко рецепције прихватило правна начела, институције и норме посткласичног римског права. Поновно занимање за ову врсту уговора о закупу пољопривредног земљишта јавља се као последица нових тенденција у савременом праву.

7. LA TUTELA DEI DIRITTI UMANI E DELLE MINORANZE NELL'ERA DELLA REPUBBLICA ROMANA, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 71, Правни факултет, Ниш, 2015, стр. 187 – 202. (M51)

Питање заштите људских и мањинских права, како аутор истиче у раду, представља једно од најозбиљнијих и најактуелнијих питања почев од римског права па све до данас. Историјски посматрано, готово у свим земљама, различитих друштвених епоха, постојале су одређене групе људи које су се издвајале од доминантног становништва било у етичком, религиозном, културном или језичком погледу. Те групе су се називале и данас се називају мањинама. Питање њихове заштите у оквиру одређеног правног система, представља јако комплексно питање, будући да се оно увек широко тумачити у контексту основних уставних начела и да њихова заштита, заправо не представља ништа друго до компромис између постојећег правног система и њихових културних, етичких, језичких, расних и националних карактеристика као темељних

елемената за дефинисање мањине. У овом раду аутор је обрадио два питања: питање заштите људских и мањинских права у оквиру римског права (улога римског права из периода Републике у заштити људских и мањинских права) и допринос римског права из овог периода у стварању основних правних принципа у домену савременог грађанског и уставног права.

8. ON THE ATTEMPT OF UNIFICATION OF THE MARITAL PROPERTY RELATIONS WITHIN THE EU?, Зборник радова са међународне научне конференције „Человек в глобалном мире“, Вороњеж, 2015, стр. 259 – 263. (M33)

У раду аутор истиче да потреба да се одговори све захтевнијем процесу европске интеграције, ставља у задатак свим земљама потенцијалним чланицама ЕУ и оним које то већ јесу, одређене активности у циљу хармонизације прописа у свим областима права, па тако и у оквиру породичног права. Међутим, када је реч о унификацији у оквиру ове области, већ на први поглед може се уочити да је област породичног права најмање приемчива за тако нешто. Ово отуд што је породично право, несумњиво, грана права која је до данашњих дана највише била изложена различитим друштвеним утицајима, почевши од историјских, социолошких, културних, обичајних и других. Ови утицаји су одувек имали веома важну улогу у формирању једног друштва, па самим тим и породице као основне ћелије људског друштва. Имајући у виду широки спектар фактора, који су различито и временски неуједначено деловали на формирање једног друштва (породице), изводи се закључак да је и разумљиво зашто се досад није говорило о унификацији у оквиру ове гране грађанског права, као и зашто су поједини покушаји да се нађу адекватна решења, која би се применила на све земље чланице ЕУ, остали безуспешни. У том смислу, намера аутора била је да овим радом подстакне јавно мњење на размишљање о проналажењу евентуалних решења, којима би се поједине области породичног права учиниле приемчивим за унификацију. Покушај проналажење решења и њихова могућа примена у оквиру земаља чланица ЕУ била би јако битан задатак, јер се све више стиче утисак да ће и ова грана права, упркос бројним различитим карактеристикама, које су пак директно условљене различитим утицајима под којим се једно друштво развија (па отуда она представља и његов спецификум), временом тежити решењима која би била слична ако не и јединствена у свим земљама чланицама ЕУ. Питање уређење имовинско-правних односа супружника, спада у ред најсложенијих питања савременог породичног права, јер се брачни имовинско-правни режими јако разликују, и увек у себи носе неку карактеристику својствену земљи порекла. Из тог разлога, данас се све више чују захтеви упућени и самој Европској заједници за унификацијом права у овом подручју, а у циљу постизања правне сигурности.

9. ОСВРТ НА ПРАВНИ ПОЛОЖАЈ ДЕТЕТА У РИМСКОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 70, Правни факултет, Ниш, 2015, стр. 605 – 613. (M51)

У раду аутор истиче да правни положај детета није увек био исти у свим периодима у развоју римског права. Статус детета разликовао се у предкласичном, класичном и посткласичном праву и у многоме је био узрочно-последично везан са статусом жене (мајке). Као што је жена правно гледано, постојала само преко мушкарца који би је признавао за ћерку, супругу, мајку, тако је и дете фактички и правно постојало тек по признању од стране оца породице (*pater familias*). То је даље значило да правни положај детета није био нужно одређен рођењем, већ је на њега утицало низ фактора, у првом реду

да ли се дете могло прогласити наследником на темељу пола или не. Полазећи од признавања детета по рођењу, аутор у раду детаљно анализира положај детета у римском друштву и разликује његова права у зависности од пола детета.

10. CURA MINORUM В ЕПОХАТА НА ПРИНЦИПАТА, *Ius Romanum / Imperator Caesar divi filius Augustus.* - Софија: Balkan Association of Roman law and Roman legal tradition, 2015. - бр. 1/2015. - стр. 246-255. (ЕРИИлиста)

У овом раду аутор истиче даје у прво време улога тотор у римском праву била је изузетно велика и да је могла да се опише изразом *vic ac potestas*. Временом, са развојем државне организације и све већом контролом од стране државе, онемогућавало се тотору да располаже имовином штићеника, већ само да њоме управља и да се стара о заштити саме личности штићеника. Тиме је начињен крупан корак ка организовању старатељства као установе која искључиво служи правној заштити малолетног лица, које из одређених разлога није било под родитељским старањем. У овом контексту аутор истиче да је посебно значајан класични период у развоју римског права, у коме се улога тотора мењала у правцу проширења обавеза, и да је од овог периода обухватала не само старање о имовини пупиле, већ се проширила и на обавезу обезбеђења средстава неопходних за намирење трошкова потребних за пупилино издржавање. До суштинских промена дошло је у II в.н.е. увођењем начела репрезентације (*ius representationis*), чиме је тоторова функција добила своју праву димензију, која се испољила кроз заступничку улогу тотора.

11. QUAESTIO MAIESTATIS – СУЂЕЊЕ ПРЕД МАЈЕСТАТСКОМ КВЕСТИЈОМ КАО РЕДОВНИМ РИМСКИМ КРИВИЧНИМ СУДОМ, Зборник радова са међународне конференције „Правни систем и заштита од дискриминације“, Правни факултет са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2015, стр. 447 – 462.(М33)

У овом научном раду аутори указују на то да су средином другог века пре наше ере, тачније 149. године пре наше ере специјални, екстраординарни, истражни и привремени квестии - односно нередовни сенаторско-поротни кривични судови, прерасли у редовне кривичне судови. Ови судови су заседали на Форуму и били су називани Ординарним квестима (*quaestiones ordinariae*) или другачије „перпетуалним /перманентним, редовним судовима“ (*quaestiones perpetuae*). У најбурнија времена за Рим, квестииони судови су, у великој мери, истиснули раније форме у кривичном правосуђу а, крајем периода Републике, афирмисали су се као јединствене форме кривичног суђења, надлежне да суде не само за тачно одређена кривични дела, него су под њиховом јурисдикцијом биле и целе групе сродних недозвољених-правних радњи, односно јавни деликти (*delicta publica* или *crimina*).

12. РИМСКИЈАТ MUTUUM КАТО ОСНОВА НА ДОГОВОРА ЗА ЗАЕМ В СЪВРЕМЕННОТО ПРАВО -*Ius Romanum / Commercium.* - Софија: Balkan Association of Roman law and Roman legal tradition, 2016. - бр. 1/2016. - стр. 372-390. (ЕРИИ листа)

У раду аутор анализира каматни зајам (лат. реч *fenus*, од *feor fetus*- производи, зачетак, плод), као средство експлоатације племса у рукама имућних патриција. Неписана правила родовске солидарности нису дозвољавала узимање камата од чланова заједнице, па се у оквиру патрицијске гентилне структуре практиковао само бескаматни, пријатељски зајам. Ова врста зајма практиковала се само за плебејце, странце, што је донекле и разумљиво, имајући у виду да је за родовско-племенско уређење друштва био

карактеристичан екстремно неповољни положај странаца. Из тог разлога зајам овог периода био је окарактерисан екстремно дефинисаним односом тражилац-давалац, учесталом заступљеношћу, уговарањем врло високих каматних стопа, персоналном егзекуцијом, социјалним и правно-економским проблемима које је изазивала ова врста правних послова и државном интервенцијом у циљу решавања истих проблема. Поред поморског зајма, карактеристичан за римско право био је и зајам који се давао професионалним спортистима. Како аутор истиче у раду, реч је о специјалној врсти зајма који се давао у циљу покривања свих трошкова тренинга и припрема спортисте за победу, и могао је да се отплати само ако би спортиста победио. „Или си победник или губитник; нема награда за оне које освоје друго или треће место.

13. LEX IULIA DE MARITANDIS ORDINIBUS (LEX MARITA) KAO MERA KONTROLE U BRACNOM ZAKONODAVSTVU IMPERATORA AVGUSTA, Зборник радова са међународне научне конференције „*Legal, social and political control in national, international and EU law*“, Правни факултет, Ниш, 2016, стр. 533 – 545. (M33)

У раду аутор је истакао да је период непосредно пре почетка принципата у историји Римског царства обележен потпуним политичким хаосом и грађанским ратовима. Овакве друштвене прилике директно су се рефлектовале на социјалну нестабилност римског друштва, а проузроковале су и перманентно нарастање неморалности и удаљавање од основног принципа римског „*virtutes*“. У таквим околностима дошло је до тоталног посрнућа римског *matrimonium*, што је условило пораст броја ванбрачних веза али и пораст броја ванбрачне деце. У жељи да заустави опадање морала и да заведе ред унутар римске породице, император Август уводи неколико мера контроле, а једна од тих мера било је свакако доношење *Lex Iulia de maritandis ordinibus (lex marita)*. Овим законом било је јасно дефинисано који припадници друштвених слојева су могли између себе да закључе брак. Циљ увођења ове мера била је контрола брака као институције али и онемогућавање мешања робовске крви са припадницима виших друштвених сталежа. *Lex Iulia de maritandis ordinibus (lex marita)* као мера контроле у брачном законодавству императора Августа, донета са почетка периода принципата, имала је значајне последице и на регулисање брачних односа у доба домината. У том смислу у овом рад аутор има за циљ да детаљном анализом закона *Lex Iulia de maritandis ordinibus (lex marita)* докаже ефикасност ове Августове мере контроле која је повратила сјај и углед римске породице.

14. ACTIO FURTI ET DAMNI ADVERSUS NAUTAS KAO OBLIK OSIGURANJA PUTNIKA NA BRODU, Zbornik radova sa prve međunarodne znanstvene konferencije pomorskog prava „*Suvremeni izazovi pomorske plovidbe*“, Pravni fakultet, Split, 2017, стр. 185 – 195. (M33)

У раду аутор указује да је у римском праву чување ствари путника на броду било третирано као посебан случај депозита. Бродар је био обавезан да чува ствар која му је поверена у току превоза бродом. У случају непоштовања ове обавезе следила је одговорност бродара за изгубљену ствар, што је било последица *custodia*, тј. Било је последица повећане одговорности дужника у класичном римском праву, односно било је одраз све изражајнијег начела објективне одговорности. У циљу очувања интереса корисника услуга (путника), претор је увео посебну тужбу, *actio furti et damni adversus nautas*, као вид обезбеђења сигурности путника на броду. По мишљењу аутора, увођење овог правила било је неизбежно, будући да је оно било основни услов за изградњу поверења између даваоца и корисника услуга. У супротном, непостојање овог правила

доводило је до општег стања несигурности, па су тако бродари били на „лошем гласу“, јер се сматрало да су често организовано деловали са крадљивцима, а све у намери да себи прибаве противу правну имовинску добит.

15. DA MIHI FACTA, DABO TIBI IUS (THE FORMATION, CREATION, INTERPRETATION AND APPLICATION OF LAW IN THE ANCIENT ROME), *Ius Romanum / Studia Iuris Romani*: Международната научна конференција „Изучавањето и преподавањето на римското право и римскоправната традиција в началото на XXI в.“. - Софија: Balkan Association of Roman law and Roman legal tradition, 2016. - бр. 2/2016. - стр. 383-399. (ЕРИИ листа)

У свом раду аутор истиче да је процес стварања, креирања, тумачења и претварања правничких знања у изворе права био дуг у Риму. Он се одвијао током читаве историје римске државе, почев од понтифика, у чијој је искључивој надлежности био, преко јуриспрудената (казуиста), који су тражили најбоља решења за конкретне случајеве, све до класичних римских правника чија су мишљења у доба домината постала саставни део императорских наредби и као таква главни извор права. Дакле, нису сви периоду у развоју римске државе били погодни за настанак, примену и тумачење права. Нормално је, да недовољан развој свеукупних друштвено-економских прилика, у римској држави првих периода, није био прилагодљив за услове развијеног друштва. Међутим, што је било организованије римско друштво и што су се више примењивале правне норме у судским и другим поступцима, утолико се више јављала потреба за стварањем, тумачењем и применом права од стране учених и специјализованих познаваоца права (правника). Зато, аутор истиче да када се говори о периодима у којима се римско право развило до те мере, да је послужило као темељ за изградњу савременог права, мислимо, пре свега, се мисли на право трећег и четвртог периода у развоју римске државе, прецизније на право класичног периода, у коме су римски правници поставили темељ правне науке, и на право посткласичног периода, у коме су сва знања римских класичних правника била обједињена у једну велику кодификацију, у Јустинијанову кодификацију. Управо, познавање римског права из ових периода, како наглашава аутор, нужан је предуслов за разумевање принципа правде и правичности, од којих, чини се, данас се све више удаљавамо.

16. УЛОГА РИМСКОГ ПРАВА У НАСТАНКУ И РАЗВОЈУ САВРЕМЕНОГ ПРАВА, Зборник сажетака са међународне научне конференције „Globalisation and law“, Правни факултет, Ниш, 2017, стр. 363 – 375. (МЗЗ)

У раду аутор истиче да у правној науци преовладава схватање да је римско право одиграло посебну и велику улогу у настанку, креирању и тумачењу савременог права. Иако неоспорна ова констатација, чињеница је да је она само глобална оцена римског права без детаљне анализе и одговора на питања која је то фаза у развоју римског права највише утицала на настанак и креирање савременог права, који су то институти римског права који су преко рецепције нашли своје место у савременом праву и каква је улога и значај римског права на даљи развој савременог права, па самим тим и каква је конкретна потреба за даљим изучавањем римског права. Отуда, аутор наглашава да проучавање и анализирање кодификација савременог европског права представља не само полазну основу за посматрање развоја савременог права, већ и прилику да се проговори о римском праву, и да се одреди његова улога и место у овом процесу, као и да се дају одговори на многа питања почевши од значења римског права у савременој правној терминологији; применљивости института римског права у условима тржишне економије; улога римских института стварног права, и њихова сличност или чак непроменљивост, у односу на

институте у савременом стварном праву, као и да се укаже на обележја римских уговора и на њихов утицај на уговоре савременог права. На овај начин, аутор долази и до суштинског одговора колики је и какав је допринос римског права у стварању савременог, пре свега, приватног права, а потом и одговра на питање о оправданости римског права у даљем правничком образовању на универзитетима.

17. WIDOW ENJOYMENT IN ROMAN LAW AND IN STATUTES OF EAST COAST OF JADRAN, коауторство са Жељком Бартуловићем, Зборник радова са друге међународне Балканске конференције за римско право и римскоправну традицију „*Universum iuris Romani*“, *Ius Romanum* - (<http://iusromanum.eu>), 2/2017, стр.435 – 446. (ЕРИИ листа)

У раду аутори анализирају наследно-правни положај жене у свим фазама развоја римског права. Кроз анализу долазе до закључка да је положај жене у оквиру римског наследног права био веома лош. Разлог томе лежи у чињеници да је жена, готово кроз читаву римску историју, сматрана туђинцем у породици. С друге стране, могућност преудаје тј. Поновне удаје, после смрти мужа, представљало је сталну опасност за породичну имовину, јер би се тиме довела у питање судбина породичне имовине. Како је очување породичне имовине било једно од најважнијих питања, нарочито у почетку римске историје, када живота ван породичне заједнице није било, наследно-правни положај жене био је регулисан тако што јој је, практично, било онемогућено да у случају преудаје, након смрти супруга, постане власник дела породичне имовине, па самим тим и да ту имовину унесе у нову брачну заједницу. Истовремено, паралелно уз постојећу немогућност, постојала је и стална потреба да се обезбеди материјално-правни положај жене удовице. У настојању да се превазиђу настале потешкоће, које су се, са једне стране, рефлектовале на потребу очувања породичне имовине, а са друге стране на обезбеђење материјалног положаја жене након смрти супруга, жени је признато право плодуживања над оставиочевом имовином, тј. удовичко уживање над делом или целој заоставштини супруга. Право удовичког плодуживања било је присутно и у средњовековним статутима приморских градова Источног Јадрана. У том смислу, аутори кроз упоредно-правни приказ института удовичког уживања у средњовековним статуима и у римском праву, настоје да докажу да је утицај римског права и у погледу овог института био изражен и у да је римски институт удовичког уживања био темељ развоја овог института у приморским градовима Источног Јадрана.

18. CAPACITAS IURIDICA И STATUS FAMILIAE У РИМСКОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 78, Правни факултет, Ниш, 2018, стр. 217 – 233. (M51)

У раду је указано да питање правне способности није увек имало једнак третман у свим периодима развоја људског друштва. Док се у савременом праву, полазећи од основних људских права и слобода, сматра да свако стиче правну способност чином рођења и да су сви људи једнаки по рођењу, без обзира на пол и расу, питање правног субјективитета различито је било третирано у друштвима различитих историјских епоха. Па тако, у робовласничком периоду, на дефинисање правног субјективитета утицало је низ фактора. У римској робовласничкој држави није било све једно да ли се неко лице рађало као слободно или као роб, затим, да ли је лице рођено као Римљанин (*cives*), или као Латин или перегрин. Такође, није било све једно да ли је једно лице по рођењу добијало статус

лица *sui iuris* или статус лица *alieni iuris*. У зависности од тога да ли је једно лице припадало статусу грађанства, статусу слободе или је било посматрано кроз породични статус, приступало се дефинисању питања правне и пословне способности лица у оквиру римске државе. У раду аутор посвећује посебну пажњу питању правне способности физичких лица у оквиру породичног статуса, *status familiae*.

19. THEFT ON BOARD OF A VESSEL AS A SPECIFIC TYPE OF THEFT IN ROMAN LAW, Zbornik radova sa druge međunarodne znanstvene konferencije pomorskog prava „*Suvremeni izazovi pomorske plovidbe*“, Pravni fakultet, Split, 2018, стр. 119 – 134. (M31)

У раду аутор анализира институ крађе у римском праву и то један посебан облик ове врсте деликта-крађу на броду. У том смислу, аутор у раду истиче да у зависности од свог интензитета, *furtum* (крађа), могао је да се уброји и у деликте римског приватног и уделикте римског јавног права. Најчешће се у романистичкој литератури дефинише као деликт приватног (цивилног) права, као противправно присвајање туђе ствари у намери прибављања како саме ствари, тако и њене употребе и поседа. Овако широко постављена дефиниција крађе, као аутор истиче, није остављала простора за прецизно дефинисање различитих облика крађе и квалификацију тешке крађе за разлику од осталих облика, па самим тим ни утврђивање адекватних санкција за ова кривична дела. О томе сведоче и текстови старих закона у којима су сви облици крађе обухваћени општим појмом (*furtum*). Непостојање јасне дефиниције различитих облика крађе у теорији, није значило да се није правила разлика међу појединим облицима крађе у пракси. Управо предмет овог рада је један специфичан облик крађе до којег је долазило наброду, услед превоза робе морем. Овај облик крађе био је честа појава у периоду републике, када се развила поморска трговина и када је превоз робе морем био учестала појава. Позивајући се на одредбе четрдесетседме књиге Јустинијанових Дигеста, аутор у раду доказује да је овај облик крађе био предвиђен одредбама законских текстова, и да је била утврђена накнада штете у случају њеног постојања.

20. ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ ПРИЧИЊЕНУ ТУЂИМ РАДЊАМА У РИМСКОМ ПРАВУ, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 79, Правни факултет, Ниш, 2018, стр. 397 – 414. (M51)

У раду аутор истиче да према правилима римског права за утврђивање деликтне одговорности било је неопходно да постоји неколико испуњених услова: противправна радња, да је због ње наступила штета, да између прва два услова постоји узрочна веза и да постоји кривица деликвента. Полазећи од схватања кривице као субјективног односа штетника према извршеној радњи, аутор посредно закључује да нико није био дужан да одговара за штету која је настала туђом радњом. Међутим, од овог правила постојао је изузетак, а то је било у оним случајевима када је штета причињена од стране лица *alieni iuris* или робова, када је *pater familias* био у обавези да испуни обавезе или да надокнади штету коју су причинили његови укућани. До утврђивање ове врсте одговорности (ноксалне одговорности), дошло је у другом периоду републике, када је сам развој правно-економског промета, захтевао ширење обима правне способности лица *alieni iuris* и робова. Наиме, пошло се од основног принципа да је дужност сваког *pater familias* да брине и пази кога под свој кров прима и коме поверава вршење својих послова. У случају непоштовања овог правила, било намерно или из разлога небрижљивости, *pater familias* је био дужан да надокнади штету или да преда деликвента оштећеном у *mancipium*, како би својим радом надокнадио губитак у имовини тужиоца. У раду аутор најпре даје општи приказ

одговорности *pater familias* за штету причињену од стране лица *alieni iuris* и робова, као посебан облик одговорности за штету причињену туђим радњама, а потом се, посебан акценат ставља на онај случај одговорности *pater familias* када су лица *alieni iuris* и робови били именовани за капетана брода (*actio exercitoria*).

21. CARRIAGE OF GOODS BY SEA AS A SPECIAL FORM OF LOCATIO-CONDUCTIO OPERIS FACIENDI IN ROMAN LAW, *Facta Universitatis*, series: *Law and Politics*, vol. 16, n. 2, ([https:// doi.org/10.22190/FULP18021011](https://doi.org/10.22190/FULP18021011)), Ниш, 2018, стр. 101 – 108. (M52)

У раду аутор анализира превоз робе морем, као посебан облик уговора *locatio-conductio operis faciendi*, који је посебно био занимљив, у римском праву, у друштвеним околностима, које су уследиле након пунских ратова. То је био период када је дошло до географског ширења римске државе, а посебно до развоја поморске трговине, која је нужно захтевала брзо и ефикасно закључивање правних послова. Са процватом поморске трговине, јавила се потреба и за постојањем правних инструмената, уз помоћ којих би се излашло у сусрет све захтевнијем промету робе. Тако је дошло до настанка уговора о превозу робе морем, као посебног облика уговора *locatio-conductio*. Уговор о превозу робе морем у римском праву, био је један специфичан облик уговора *locatio-conductio*, тачније *locatio-conductio operis faciendi*, па су сходно томе, сва правила која су се примењивала на овај уговор, примењивала и на његов специфичан облик (подврсту), на уговор о поморском превозу робе. За настанак и пуноважност овог уговора, поред постигнуте сагласности воља уговорних страна, било је неопходно да буду испуњени услови у погледу предмета уговора. Предмет овог уговора био је специфичан, па није био сама радна снага, већ коначни резултат рада (*opus*), тј. дасе превезе роба са једног места на друго, и накнада (*merces*), која сеза такву услугу плаћала.

22. CONTRACT OF CARRIAGE OF GOODS BY SEA FROM THE ASPECT OF ROMAN AND CONTEMPORARY LAW, коауторство са Александром Арсићем, Зборник радова са треће међународне Балканске конференције за римско право и римскоправну традицију „*Ius & Humanitas*“, *Ius Romanum* - (<http://iusromanum.eu>), 2/2018, стр. 218 – 237. (ERIH lista)

У свом чланку аутори су анализирали превоз робе морем као један од најстаријих видова превоза. Овај вид превоза одржао се све до данашњих дана, управо због чињенице што је ова врста превоза омогућавала и данас омогућава да се економски повежу високо развијене привреде са привредама у развоју. У прилог томе говоре многобројне предности које је поморска пловидба нудила и које и данас нуди. Пре свега, како аутори истичу, уз мало уложених средстава, може се организовати превоз робе различитих димензија (једини начин за превоз одређених ствари због димензија јесте управо поморски) до најудаљенијих крајева. Са друге стране, неопходно је узети у обзир да је ова врста превоза доста спорија него остале расположиве врсте превоза (авионски, друмски превоз), не толико због перформанси брода, колико због временских услова који могу постојати на отвореном мору. Зато ову врсту превоза робе, прати и могућност настанка великих губитака, како попосаду брода тако и ствари које су примљене на превоз, због чега се већ од најранијих дана јавила потреба за увођењем одређених правних правила која би регулисала питања настанка и надокнаде штете у случају хаварије у току превоза робе морем. Ова правила настала код древних народа, а дограђена и ситематизована у римском праву, прихвата и

савремено право, па отуда и потреба за дефинисањем овог питања како са аспекта римског, тако и са аспекта савременог права.

23. EXERCITOR AND MAGISTER NAVIS IN ROMAN LAW, *Facta Universitatis*, series: *Law and Politics*, vol. 16, n. 3, ([https:// doi.org/10.22190/FULP18031631](https://doi.org/10.22190/FULP18031631)), Niš, 2018, стр. 163 – 172. (M52)

У раду аутор је указао на то да правни положај власника брода (*exercitor navis*) и капетана бродара (*magister navis*), није био одувек прецизно дефинисан у римском праву. На њега је утицало низ фактора, а најзначајнији чинилац који је имао директне рефлексије на ово питање, био је сам развој поморске трговине. У првим данима развоја, имајући у виду недовољно развијену пловидбу, разумљиво је било што се питање дефинисања и разлике у правном положају власника брода и капетана брода није ни постављало. Примитивност навигације у почетним фазама развоја поморске пловидбе, нужно је захтевала од власника брода да прати брод на путовању и да брине о свој роби повереној на превоз, односно о путницима који су превожени. Са развојем поморске трговине, посебно у класичном периоду, дошло је до раздвајања улоге власника брода и капетана брода, што је нужно захтевало јасно и прецизно дефинисање њиховог правног положаја, односно јасно разграничавање права и обавеза лица које је било власник брода и лица коме је брод био поверен на управљање. У посткласичном периоду, са свеопштом декаденцијом која је прожимала све поре римског друштва, дошло је и до декаденције у самој навигацији, што је условило низ негативних рефлексија, између осталог и поновно сједињавање власника брода и капетана брода у једној личности. У циљу лакшег разумевања позитивних ефеката када је власник брода уједно био и капетан брода у периоду позне републике, и негативног дејства тог истог сједињавања до кога је дошло у периоду домината, у раду аутор питање правног положаја *exercitora* и *magister navisa* посматра кроз три периода у развоју римског права: последњи векови позне републике, класични период и посткласични период.

24.ЕВОЛУТИВНИ РАЗВОЈ БРОДАРЕВЕ ОДГОВОРНОСТИ У РИМСКОМ ПРАВУ, *Теме*, часопис за друштвене науке Универзитета у Нишу (радуштампи). (M24)

У овом раду аутор истиче да се о одговорности бродара у римском праву говорило са развојем поморске трговине и правне регулативе која је пратила овај развој. До развоја пловидбе код Римљана дошло је у периоду након освајања Картагине (146. г.п.н.е.), и тај је развој трајао све до доношења Јустинијанове компилације (527. г.н.е.). У овом дугом временском периоду питање одговорности бродара није увек имало једнак правни третман. Наиме, имајући у виду све друштвено-економске околности у којима се развијала поморска пловидба, аутор у раду указује да је одговорност бродара била утемељена на различитим правним принципима. Тако, у периоду позне републике она је представљала одступање од начела *alteri stipulari nemo potest*, у класичном периоду, била је заснована на искључивој *voluntas* бродара, која се огледала у именовању капетана брода, док у посткласичном периоду развоја римског права, ова врста одговорности била је утемељена на принципима сигурности и заштите интереса путника и робе у поморском превозу, што је разумљиво имајући у виду прилике у друштву овог доба (несигурност пловидбе на мору због поновне појаве пирата). Из тог разлога, аутор, у раду, ово питање посматра кроз одговарајуће временске оквире (период позне републике, класично и посткласично право), ради лакшег праћења и разумевања законитости у вези настанка и развоја института бродареве одговорности.

3. Учесће у раду научних и стручних скупова, трибина и семинара са рефератима, саопштењима и као учесник у дискусији

1. „SOCIAL CHANGE IN THE GLOBAL WORLD“, прва међународна научна конференција одржана 11-13. септембра 2014. године на Правном факултету „Гоце Делчев“ у Штипу, Република Македонија, саопштен рад „**О утицају појединих правила римског јавног права на савремено право**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М31);

2. „SOCIAL CHANGE IN THE GLOBAL WORLD“, друга међународна научна конференција одржана 03-05. септембра 2015. године на Правном факултету „Гоце Делчев“ у Штипу, Република Македонија, саопштен рад „**Emphyteusis in the Roman law**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М31);

3. „ЧЕЛОВЕК В ГЛОБАЛЪНОМ МИРЕ“, међународна научна конференција одржана 18-20. маја 2015. године у Вороњежу, саопштен рад „**On the attempt of unification of the marital property relations within the EU?**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М33);

4. „ПРАВНИ СИСТЕМ И ЗАШТИТА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ“, међународна научна конференција одржана 23. јуна 2015. године на Правном факултету (са привременим седиштем у Косовској Митровици) саопштен рад „**Quaestio maiestatis – суђење пред мајестатском квесцијом као редовним римским кривичним судом**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М33);

5. „LEGAL, SOCIAL AND POLITICAL CONTROL IN NATIONAL, INTERNATIONAL AND EU LAW“, међународна научна конференција одржана 19-20. маја 2016. године на Правном факултету Универзитета у Нишу, саопштен рад „**Lex Iulia de maritandis ordinibus (lex marita) као мера контроле у брачном законодавству императора Августа**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М33);

6. „SUVREMENI IZAZOVI POMORSKE PLOVIDBE“, прва међународна научна конференција поморског права одржана 29-30. септембра 2016. године на Правном факултету Свеучилишта у Сплиту, саопштен рад „**Actio furti et damni adversus nautas као облик осигурања путника на броду**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М33);

7. „GLOBALISATION AND LAW“, међународна научна конференција одржана 21. априла 2017. године на Правном факултету Универзитета у Нишу, саопштен рад „**The role of Roman law in the creation and development of contemporary law**“, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (М33);

8. „SUVREMENI IZAZOVI POMORSKE PLOVIDBE“, друга међународна научна конференција поморског права одржана 27-28. септембар 2018. године на Правном факултету Свеучилишта у Сплиту, саопштен рад „**Theft on board of a vessel as a specific**“

type of theft in Roman law, рад штампан у целини у зборнику радова који носи назив скупа), (МЗ1);

4. Учесће у научним пројектима у својству истраживача

(I) Домаћи пројекти

1. „*Стварање услова за развој модерног правног и друштвено-економског система Србије као демократске државе*“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, 2001-2005, 2006-2010. и 2011-2016.;

2. „*Заштита људских и мањинских права у европском правном простору*“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу, (пројекат финансира Министарство просвете и науке Републике Србије – бр. 179046). Пројекат се реализује у периоду 2010-2015. године;

3. „*Усклађивање права Србије са правом Европске Уније*“, носилац пројекта – Правни факултет Универзитета у Нишу. Пројекат се реализује у периоду 2013-2018. године.

(II) Међународни пројекти

1. **TEMPUS** (бр. ЈЕР – 19014-2004) „*Последипломске студије за европске интеграције*“ (*Post-graduate studies for European Integration – POGESTEI*). Пројекат је реализован у периоду 01.10.2005 - 30.09.2008. године. Поред Правног факултета у Нишу на овом пројекту још су учествовали: Универзитет у Марибору, Универзитет у Београду, Универзитет у Салзбургу, Универзитет у Трсту, Универзитет у Виадрина из Франкфурта, Универзитет Инсубрија Комо (Италија) и Универзитет у Новом Саду.

2. **TEMPUS** (бр. 144582) „*Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине*“ (*Regional Joint Degree Master of intellectual property Law*). Пројекат је реализован у периоду 01.07.2008 - 31.12. 2013. године. Носиоци пројекта били су Правни факултет „Јустинијан Први“ из Скопља, Република Македонија и Центар за међународне студије интелектуалне својине Универзитета у Стразбуру. На пројекту су учествовали још и : Правни факултет Универзитета у Београду, Универзитет „св. Климент Охридски“ из Софије, Бугарска, Универзитет „Македонија“ из Солуна, Грчка, Правни факултет Универзитета у Нишу, Универзитет „Св. Климент Охридски“ у Битољу, Факултет за безбедност у Скопљу, Државни Универзитет у Тетову, Универзитет ФОН у Скопљу, Канцеларија за индустријску својину у Македонији, Државни инспекторат и Асоцијација за заштиту интелектуалне својине у Македонији.

3. **Erazmus+** пројект мобилности наставника на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији у периоду 26-30. март 2018. године – (доказ: Сертификат о присуству – канцеларија за Erazmus+, Erazmus ID: BGSOFIA06)

5. Цитираност

Радови кандидата су цитирани (без аутоцитата) у научним и стручним радовима, монографијама, уџбеницима и одбрањеним радовима на докторским академским студијама.

1. Игњатовић, М. „Историјски значајан фрагмент за статус жене (Јустинијанове институције, III, 2, 3)“, Зборник радова са међународног научног скупа „Современото право, правната наука и Јустинијановата кодификација“, Скопље, вол. 2, 2004., стр. 225-245. у: Јовановић, М., „Коментар старог римског *ius civile*“, књига друга Закон XII таблица (I-VI), монографија, (уредник Драган Николић), Правни факултет Универзитета у Нишу, 2007, стр. 451;
2. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима – некад и сад, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007, стр. 95. у: Јовашевић, Д., Костић, М., „Политика сузбијања криминалитета“, монографија, Правни факултет Универзитета у Нишу, 2012, стр. 458;
3. Игњатовић, М. „Римско право и његов трајни карактер – утицај римског права на савремено право“, *Право – теорија и пракса*, бр. 7-9, Нови Сад, 2012, стр. 55-70. у: Ђорђевић, С., Торбица, М., Жупљанић, М., „Изведеност правног начела“, *Право – теорија и пракса*, бр. 10-12, Нови Сад, 2012, стр. 81-94;
4. Игњатовић, М. „Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије“, *Правни живот*, вол. 57, бр. 10, 2008, стр. 487-500. у: Тешић, Н., „Љубав на први потпис – о моралности брачних другова“, *Анали Правног факултета у Београду*, вол. 57, бр. 2, 2009, стр. 229-246;
5. Игњатовић, М. „Имовински уговор брачних другова у праву Републике Србије“, *Правни живот*, вол. 57, бр. 10, 2008, стр. 487-500. у: Тешић, Н., „Ко плати дукат да у брак уђе, нуди два да из брака изађе“, *Анали Правног факултета у Београду*, вол. 60, бр. 1, 2012, стр. 293-318;
6. Игњатовић, М. „Поступак предаје детета“, *Правни живот*, бр. 12, 2004, стр. 171-185. у: Китановић, Т., „Неке специфичности вршења родитељског права након развода брака“, Тематски зборник радова Правног факултета у Нишу, „*Заштита људских и мањинских права у Европском правном простору*“ бр. 3, 2013, стр. 357-377;
7. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, vol. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Јовановић, А., Милић, Ј., Трајковић, С., Ђелић, М. „Пројекат „зелена оаза“ као модел за будуће акције заштите животне средине“, *Наука плус пракса*, бр. 10, 2007, стр. 87-93;

вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Стаменковић, М., Трајковић, С., „Приказ реултата еколошког пројекта „Ниш – наше чисто двориште“, *Наука плус пракса*, бр. 11, 2008, стр. 91-100;

9. Игњатовић, М. „Испитивање јавног мњења као вид учешћа јавности у имплементацији оквирне директиве о водама – пример наводњавања лесковачких поља“, *Facta universitatis – series: Architecture and civil Engineering*, вол. 3, бр. 2, 2005, стр. 173-183. у: Гоцић, М., Радивојевић, Д., Трајковић, С., „Отпадне воде у заштићеним областима јелашничке и Сићевачке клисуре“, Зборник радова Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, бр. 25, 2010, стр. 79-85;
10. Игњатовић, М. „Предбрачни имовинско-правни односи у римском и савременом праву“, (докторска дисертација), Скопље, 2009, стр. 294. у: Ђорђевић, А., „Уговори облигационог права Русије од XI-XV века“, (докторска дисертација), Ниш, 2013, стр. 219;
11. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима – некад и сад, Задужбина Андрејевић, Београд, 2007, стр. 95. у: Јанковић, Р., „*Tutela и cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
12. Игњатовић, М. „*Tutela imuberum и cura minorum у римском праву*“, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 46, 2005, стр. 259-277. у: Јанковић, Р., „*Tutela и cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
13. Игњатовић, М. „Старатељство над малолетницима во римското и савременото право“, Зборник посветен на почасни доктори и магистри на науки (2001-2006), Правен факултет „Јустинијан Први“, Скопје, 2006, стр. 518-534. у: Јанковић, Р., „*Tutela и cura у римском праву*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 47;
14. Игњатовић, М. „Уговор о ортаклуку у македонском праву“, Правни живот, Том 4, бр.12, 2004, стр. 495-507. у: Цонић, Д., „*Societas у римским и нововековним кодификацијама*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 49;
15. Игњатовић, М. „Римско право и *Code Civil*“, Тематски зборник радова „Двестотине година од доношења грађанског законика Француске“, Правни факултет, Ниш, 2006, стр. 303-315. у: Цонић, Д., „*Societas у римским и нововековним кодификацијама*“, (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 13.02.2014. године, стр. 49;
16. Игњатовић, М. „Суштина и значај ограничења ауторских и сродних права“, Правни живот, том 56, бр. 13, 2007, стр. 321-331. у: „*Правни и економски аспекти на вреднувањето на трговските марки*“, (магистарски рад), одбрањен на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, 02..04.2013. године, стр. 77.

17. Игњатовић, М. – „**О утицају појединих правила римског јавног права на савремено право**“, Зборник радова са прве међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2014, стр. 357 – 368. у: Арсић, А. „*Furtum in Roman and contemporary law*“ у зборнику радова са Прве Балканске конференција за римско право и римскоправну традицију „*Изучавањето и преподавањето на римското право и римскоправната традиција в началото на XXI в.*“, *Ius Romanum/Studia Iuris Romani*, 2/2016, стр. 9.
18. Игњатовић, М. – „**О утицају појединих правила римског јавног права на савремено право**“, Зборник радова са прве међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2014, стр. 357 – 368. у: Арсић, А. „*Legal Remedies in Criminal Proceedings in Roman and Modern Law*“ у зборнику радова са прве међународне балканске коференције младих „*Римското право и римскоправната традиција в свременното право*“ – *Ius Romanum/Iuvenutes*, 2017, стр. 1.
19. Игњатовић, М. – „**О утицају појединих правила римског јавног права на савремено право**“, Зборник радова са прве међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2014, стр. 357 – 368. у: Арсић, А. „*False testimony – determination in modern serbian law and its basis in Roman law*“ у зборнику радова са Друге међународне Балканске конференција за римско право и римскоправну традицију „*Универзалност римског права*“, *Ius Romanum/Universum Iuris Romani*, 2/2017, стр. 6.
20. Игњатовић, М. – „**Еволутивни развој грађанског судског поступка у римском праву**“, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 66, 2014 стр. 241-256. у: Милутин Милан, М. „*Rignoris capio* у току римске историје - *rignoris capio* према Гајевим институцијама“ Зборник радова Правног факултета, Нови Сад, вол. 51, бр. 2, стр. 449-464, 2017, стр. 450.
21. Игњатовић, М. – „**Римско право и Code Civile**“, Зборник радова „*Двеста година од доношења Француског грађанског законика-утицај француског грађанског законика на српско право*“, Правни факултет, Ниш, 2005, стр. 303-317. у: Стојановић, С. „*Emptio-venditio* у римском и савременом праву“ (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 04.11.2015. године, стр. 23;
22. Игњатовић, М. – „**Правна правила римског права**“, монографија, Правни факултет Ниш, Ниш, 2014. година. у: Стојановић, С. „*Emptio-venditio* у римском и савременом праву“ (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 04.11.2015. године, стр. 22;
23. Игњатовић, М. – „**Класификација правних послова у римском и савременом праву**“, коауторство са Милицом Шутовом, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 64, Правни факултет, Ниш, 2013, стр. 179-198. у: Стојановић, С. „*Emptio-venditio* у римском и савременом праву“ (мастер рад), одбрањен на Правном факултету Универзитета у Нишу, 04.11.2015. године, стр. 9;
24. Игњатовић, М. - „**Правна правила римског права**“, монографија, Правни факултет Ниш, Ниш, 2014. година. У: Атанасовска, А. „*Mandatum* у римском и савременом

праву“ (докторска дисертација), одбрањена на Правном факултету Универзитета у Нишу, 29.08.2016. године, стр. 61;

25. Игњатовић, М. - „**Позивање на суд** (*in ius vocatio*), Копачичка школа природног права, Правни живот, бр. 12, 2003, стр. 275-283. У: Атанасовска, А. „*Mandatum у римском и савременом праву*“ (докторска дисертација), одбрањена на Правном факултету Универзитета у Нишу, 29.08.2016. године, стр. 54;
26. Игњатовић, М. – „**Еволутивни развој грађанског судског поступка у римском праву**“, Зборник радова Правног факултета у Нишу, бр. 66, 2014 стр. 241-256. У: Атанасовска, А. „*Mandatum у римском и савременом праву*“ (докторска дисертација), одбрањена на Правном факултету Универзитета у Нишу, 29.08.2016. године, стр. 111;

МИШЉЕЊЕ О НАУЧНОМ И ИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ КАНДИДАТА

Библиографија њених радова садржи укупно 87 (осамдесет седам) референце, од тога је 34 (тридесет и четири) радова публиковано после избора у звање ванредни професор.

У предметном смислу, сви радови кандидата припадају области Римског права.

По научном доприносу, кад су у питању објављени радови, треба посебно издвојити три монографије: „*Старатељство над малолетницима - некад и сад*“ и „*Правна правила римског права*“ и „*Основи римског поморског права*“. Публиковане монографије на тему статарелства и поморског права имају национални значај, док монографија „*Правна правила римског права*“ има, поред теоријског, и енциклопедијско-едукативни карактер.

Помоћни уџбеник из Римског права, „*Практикум за римско право*“, јасно и симултано показује научне и наставно-педагошке квалитета аутора. Овај оригиналан научно-стручни рад писан је по свим стандардима по којима се пишу научни радови, како у погледу теоријских излагања, тако и у погледу припремљеног, обрађеног и изложеног радног материјала, неопходних упутстава и инструкција. Овај помоћни уџбеник представља научну синтезу професионалног знања и искуства стеченог у настави.

Осим значајног броја научних радова (оригиналних и прегледних остварења), један број припада и категорији стручних радова. Већи део научних радова објављен је у водећим националним часописима, у часописима националног значаја и научним часописима, радовима са ЕРИН листе као и у другим часописима са рецензијама. Већина објављених радова саопштена је у виду реферата на међународним и домаћим научним скуповима. Од избора у звање ванредни професор радови кандидаткиње су цитирани 26 пута (без аутоцитата) у научним и стручним радовима, монографијама, уџбеницима и одбрањеним радовима на докторским академским студијама. Учествовала је у раду великог броја домаћих и међународних научних и стручних скупова, трибина и семинара са рефератима, саопштењима и као учесница у дискусији. Учествује у научним пројектима у својству истраживача.

У објављеним радовима, од којих су сви приказани, кандидат показује способност да изабере теме о којима се до тада није писало у великом обиму или које нису обрађиване, а које обично исказују своју актуелност у неком каснијем периоду, да коректно обради и саопшти резултате својих истраживања. Указивала је и на нормативна решења у римском праву и кроз њихову призму у савременом праву. Своје ставове кандидат увек темељи на достигнућима романистичке теорије, као темеља пре свега континенталног приватног

права, мада у појединим радовима указује на неправедну запостављеност римског јавног права и његов утицај на савремено јавно право.

У објављеним радовима и саопштењима кандидат је више износила спорна питања, са намером скретања пажње научне и опште јавности на извесна питања која су одувек била актуелна у друштву. Није увек експлицитно износила предлоге решења, већ само јасан став да се одређеним питањима треба прићи и са аспекта прошлости да би се схватило њихово појављивање и присуство и у условима савременог права.

По научном доприносу из објављених радова треба издвојити: монографију „*Основи римског поморског права*“. Монографија „*Основи римског поморског права*“ представља оригиналан научно-стручни рад, и јединствен је примерак оваквог рада на просторима бивших југословенских држава. Због систематичности, јасног стила писања, обиља коришћене литературе, правних извора и других квалитета, књига јасно показује научне и стручне квалитете аутора и посвећеност овом питању. Посебну карактеристику ове монографије чине библиографске и експликативне напомене аутора које су резултат изузетног познавања научне литературе на многим страним језицима, књижевности и прикупљене научне грађе која је коришћена приликом извршеног научног истраживања саопштеног на страницама ове монографије. Целокупној вредности ове књиге умногоме доприноси и научни стил аутора. Књига је написана јасним, прецизним и стручним језиком, а пажњу заслужује и графичка и ликовна обрада текста.

Имајући у виду читав научно истраживачки опус кандидата и изречене оцене о њеном научном и стручном раду, Комисија је закључила да др Марија Игњатовић, поред многих радова од значаја за развој правно-историјске науке има и *већи број научних радова који утичу на развој научне мисли у ужој правноисторијској научној области, посебно у развоју романистичке мисли.*

(II) АНГАЖОВАЊЕ КАНДИДАТА У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И РАЗВОЈУ ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ НА ФАКУЛТЕТУ У ПЕРИОДУ ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

А) Учешће у настави

Од почетка своје професионалне каријере започете школске 1999/2000. године, др Марија Игњатовић је активно учествовала у организацији наставе и извођењу вежби, теренске наставе и колоквијума из предмета Римско право, а од школске 2009/10. године и у извођењу предавања и испита из истог предмета.

У периоду до избора за доцента, упоредо са стручним усавршавањем, др Марија Игњатовић је стицала неопходна педагошка искуства.

Б) Ангажовање у развоју наставе

У протеклом изборном периоду, као ванредни професор, др Марија Игњатовић је била интензивно ангажована у свим облицима наставе на основним академским студијама, мастер академским студијама и докторским студијама.

а) Ангажовање кандидата у развоју наставе

Наставно-педагошки рад на Основним академским студијама права

Наставно педагошки рад кандидата др Марије Игњатовић као наставника одвијао се не само на матичном факултету већ и на другим правним факултетима у земљи и иностранству.

На самом почетку своје професионалне каријере у звању доцента, др Марија Игњатовић је, у зимском семестру школске 2009/10. године изводила наставу и испите на основним студијама у Високошколској јединици Правног факултета Универзитета у Нишу у Медвеђи за наставни предмет Римско право.

Од школске 2010/11. до школске 2013/14. године, поред извођења свих облика наставе наставе и испита за наставни предмет Римско право, др Марија Игњатовић је у зимском семестру била ангажована и за извођење наставе и испита за предмет Латински језик.

Др Марија Игњатовић, на основним студијама на свом матичном Факултету изводила је наставу (предавања, вежбе и колоквијуме) и испите на предметима: Римско право и до школске 2013/14. године и Латински језик на првој години студија. Посебно је била ангажована на припреми и извођењу теренске наставе на овим предметима.

Иначе, кандидат др Марија Игњатовић је перманентно изводила групне и индивидуалне консултације ван часова редовне наставе, пружала помоћ студентима приликом избора тема и израде семинарских радова, као и приликом прихватања и оцене радова.

У школској 2013/14. години др Марија Игњатовић је била ангажована и за извођење наставе и испита на првој години основних академских студија из предмета Правна историја и Српска правна традиција на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Од школске 2010/11. године, па до данас др Марија Игњатовић је ангажована и за извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фолклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, Република Македонија, а на основу реализованог TEMPUS пројеката (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

Наставно-педагошки рад на последипломским студијама

Током своје наставничке каријере др Марија Игњатовић је, поред наставног рада на основним студијама, била укључена у рад последипломских студија на матичном Факултету (мастер и докторским студијама). Била је ангажована и као ментор и као члан комисија за одбрану мастер и магистарских радова и докторских дисертација и на тај начин била је активно укључена у стварање и обезбеђење научно-наставног подмлатка и то не само у земљи и на матичном факултету, већ и у иностранству.

Почев од школске 2012/13. године почела је да држи предавања на докторским студијама кандидатима на Смеру за правноисторијске науке на матичном Факултету.

Одлуком Комисије за акредитацију докторских студија, у поступку код Комисије за контролу квалитета високошколског образовања, која је ценила испуњеност услова, др Марија Игњатовић је именована и за ментора на овом нивоу академских студија.

Одлуком Одбора за акредитацију и евалуацију високог образовања Републике Македоније бр. 17 - 412 од 12.05.2016. године др Марија Игњатовић испунила је услове за ментора на докторским студијама на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу, Република Северна Македонија.

Докторске дисертације и магистарски радови:

МЕНТОРСТВА:

А) Одлуком Наставно-научног већа Факултета, бр. 01-2015/20 од 21.10.2015. године др Марија Игњатовић одређена је за ментора у поступку израде докторске дисертације кандидата Анете Атанасовске (Одлуком Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу, бр. 8/18-01-008/15-024 од 27.11.2015. године дата је сагласност на Одлуку Наставно-научног већа Факултета о усвајању теме под називом „*Mandatum у римском и савременом праву*“ за израду докторске дисертације кандидата Анете Атанасовске).

Чланство у комисијама за оцену подобности и испуњености услова кандидата за израду докторских дисертација:

А) Чланство у комисијама за израду и одбрану докторске дисертације:

1. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за одбрану докторске дисертације под називом: „*Заштита на граѓанските субјективни права во римската судска постапка*“, кандидата мр Зинет Асанија (Одлука Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје, бр. 02-1586/11 од 26.12.2014. године).

2. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за одбрану докторске дисертације под називом: „*Брачните пречки во римското и современото семејно право*“, кандидата мр Арлинде Кадри-Шахиновиќ (Одлука Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје, бр. 02-728/3 од 30.06.2016. године).

3. На Правном факултету „Јустинијан Први“ у Скопљу, Република Македонија, др Марија Игњатовић именована је за члана Комисије за одбрану докторске дисертације под називом: „*Разводот на брак во римското право и во современото македонско семејно право, сличности и разлики*“, кандидата мр Фиснике Бектеши-Шаќири Селманија (Одлука Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во Скопје, бр. 02-1645/13 од 25.12.2017. године).

Б) Менторство и чланство у комисијама за израду и одбрану мастер радова:

а) На Правном факултету у Нишу др Марија Игњатовић је:

1. именована за ментора за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *“Emptio-venditio у римском и савременом праву”* кандидата Стефана Стојановића (потврда продекана за наставу и научни рад бр. 01-404 од 12.02.2019. године).

2. именована за ментора за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *“Mutuum у римском и савременом праву”* кандидата Милана Момчиловића (потврда продекана за наставу и научни рад бр. 01-404 од 12.02.2019. године).

3. именована за члана Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *“Нишка декларација Владе Краљевине Србије”*, кандидата Ђорђа Ђорђевића (потврда продекана за наставу и научни рад бр. 01-404 од 12.02.2019. године).

4. именована за члана Комисије за јавну одбрану завршног мастер рада под називом: *„Сретењски устав из 1835. године“* кандидата Иване Недељковић (потврда продекана за наставу и научни рад бр. 01-404 од 12.02.2019. године).

В) Менторство и чланство у изради семинарских радова на последипломским, докторским студијама:

На Правном факултету у Нишу др Марија Игњатовић је:

1. именована за оцену студијског истраживачког рада на тему *„Furtum у римском и савременом праву“*, на мастер студијама на Правном факултету Универзитета у Нишу, кандидата Александра Арсића.

б) Преглед ангажовања у развоју других делатности на Факултету

Од заснивања радног односа на Факултету, др Марија Игњатовић је учествовала у раду његових стручних органа и у активностима које је Факултет предузимао.

Била је секретар Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу.

Као члан Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу учествовала је у организационим припремама за одржавање научних и стручних скупова у организацији Катедре и Факултета, као и у припремама за издавање зборника радова са ових скупова.

У својству члана Катедре за правно-историјске науке Правног факултета у Нишу, др Марија Игњатовић је присуствовала многобројним научним и стручним скуповима у земљи и иностранству током своје деветогодишње професионалне каријере на Факултету до избора у прво наставничко звање (*“Савремено право, правна наука и Јустинијанова кодификација”*, међународни симпозијум одржан у Скопљу октобра 2003. године Република Македонија ; *“Право и демократска култура”*, XVI сусрети Копаоничке школе природног права, Копаоник, 13-17. децембар 2003. године.; *“Србија 1804-2004. друштво, економија, држава, право, политика, култура, религија”*, научни скуп одржан октобра 2004. године у Нишу; *“Двеста година од доношења Француског грађанског законика-утицај*

Француског грађанског законика на српско право“, научни скуп одржан маја 2005. године у Нишу; "Одговори правника и експерата о практичној примени права“, 59-ти светски симпозијум у оквиру SIHDA-светско удружење историчара античких права, одржан септембра 2005. године на Универзитету у Бохуму, Немачка; „Проблеми и перспективе развоја савремених правних система“, међународна конференција одржана на Правном факултету у Новгороду, април 2008. године).

Као члан Удружења правника Србије, редовно је учествовала је у раду Копаоничке школе природног права од 2003. године. Носилац је посебног признања ове школе - занатског писма (*Litteras honoris - universitas iuris naturalis copaonici*).

У школској 2008. години кандидат др Марија Игњатовић је била именована за члана Комисије за испитивање испуњености услова за издавање диплома на Правном факултету у Нишу.

У више наврата била је члан комисија за спровођење пријемних испита и рангирање кандидата за упис на основним студијама.

Одлуком Декана именована је за члана Већа за правна и друштвена истраживања од 30.09.2009. године до 30.09.2012. године.

Одлуком декана именована је за члана Издавачког савета Центра за публикације Правног факултета у Нишу од 01.11.2009. године до 01.11.2012. године.

У периоду од 15.05.2010. године до 15.05.2013. године била је уредник сајта Правног факултета Универзитета у Нишу.

У школској 2012/13. години именована је за члана Комисије за спровођење поступка за акредитацију свих нивоа студија на Правном факултету у Нишу.

Током школске 2010/11, 2011/12 и 2012/13. године била је координатор (одговорни уредник) листа студената Правног факултета Универзитета у Нишу „Правник“.

Одлуком Сената Универзитета у Нишу бр. 8/16-01-001/017-014 од 06.02.2017. године, др Марија Игњатовић изабрана је за члана Комитета за професионалну етику Универзитета у Нишу (2017-)

Одлуком Савета Правног факултета у Нишу бр. 03-890/2 од 05.05.2016. године, кандидат је именована за члана Савета Правног факултета Универзитета у Нишу (2016-)

Решењем Декана Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-1038 од 13.05.2016. године др Марија Игњатовић именована је и за члана Издавачког савета Центра за публикације Правног факултета у Нишу.

Решењем Декана Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-38 од 13.01.2016. године била је председник Дисциплинске комисије за студенте (2016-2018)

Решењем Декана Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-1110 од 15.05.2018. године именована је за заменика председника Дисциплинске комисије за студенте (2018-).

МИШЉЕЊЕ О АНГАЖОВАЊУ КАНДИДАТА У РАЗВОЈУ НАСТАВЕ И ДРУГИХ ДЕЛАТНОСТИ НА ФАКУЛТЕТУ

Др Марија Игњатовић има дугогодишње наставно искуство, које је стицала у свим звањима у професионалној каријери на Правном факултету у Нишу, почев од звања асистент-приправник до звања ванредни професор. Одличан је познавалац области римског права. У раду са студентима има објективне критеријуме које успешно примењује у држању свих облика наставе и извођења испита и колоквијума. Корисним саветима, консултацијама, помаже им да савладају наставно градиво, припреме семинарске радове и испуне друге обавезе предвиђене студијским програмом. Кандидат поседује добре реторичке способности, а у раду са студентима примењује интерактивне облике наставе и

савремена педагошка средства. Веома успешно мотивише студенте да похађају наставу из предмета које предаје. Теме из наведених предмета на настави илуструје бројним примерима, радо и пажљиво слуша мишљења студената која уграђује у свој приступ према извесним темама у наредним генерацијама. У складу са осавремењеним програмима наставних предмета, балговремено припрема и објављује приручнике и друге наставне материјале, самостално, а у складу са силабусима који су истакнути на почетку сваке календарске године. Питања осавремењивања наставе за кандидата првенствено имају своју подлогу у ставовима Катедре за правноисторијске науке, али и у изнетим искуствима и усвојеним одлукама на седницама Наставно научног већа Факултета.

Посебно је значајан допринос кандидата и њено ангажовање на месту подпредсеника Балканске асоцијације за римско право и римско-правну традицију.

Кандидат је учествовала у руковођењу, припремама, организацији и одржавању више научних и стручних скупова, саветовања и огруглих столова у организацији Катедре за правноисторијске науке и Института за правна и друштвена истраживања Факултета. Од заснивања радног односа на Факултету кандидат је учествовала у раду његових стручних органа и активностима које је Факултет предузимао.

На основу резултата у развоју наставе и других делатности на Факултету, приказаних у прегледу Извештаја, Комисија закључује да је кандидат дала значајан допринос припреми и реализацији наставних активности на Правном факултету у Нишу. Поред тога, активно је учествовала и учествује на научним скуповима посвећених настави и педагошком раду који се организују на Факултету и Универзитету у Нишу.

Полазећи од резултата приказаних у прегледу и описног вредновања конкретних резултата кандидата датих у овом мишљењу, Комисија закључује да је др Марија Игњатовић знатно допринела припреми, реализацији и развоју квалитета наставе и других делатности на Правном факултету у Нишу, па је тиме постигла *задовољавајући степен* учешћа у настави и квалитета извођења наставе.

III) ПЕДАГОШКИ РАД КАНДИДАТА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

Након избора у звање ванредни професор, септембра 2014. године, кандидат је обављао све облике наставе на предмету Римско право на основним академским студијама права.

На мастер академским студијама права предавала је предмете Института римског права, Рецепција римског права и Римско право и кодификације у новом веку.

Од 2012. године др Марија Игњатовић је ангажована и у настави на докторским академским студијама права на предметима: Римско право (основни предмет), Римско породично, брачно и наследно право (изборни предмет) и Римско и савремено уговорно право (изборни предмет).

До сада, кандидат је била ментор при изради 8 (осам) мастер радова и ментор при изради 1 (једне) докторске дисертације. Била је чланица комисија за оцену и јавну одбрану: 3 (три) докторске дисертације и то у периоду после избора у звање ванредног професора; 2 (два) мастер рада у периоду после избора у звање ванредни професор.

Педагошки рад кандидата др Марије Игњатовић одвијао се на свим нивоима студија тако да је као сарадник и као наставник стекла богато наставно-педагошко искуство у свим видовима универзитетске наставе.

Поред наставних обавеза на матичном факултету, била је ангажована у настави и на другим факултетима у земљи и иностранству.

На Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, др Марија Игњатовић је изводила све облике наставе из предмета Правна историја и Српска правна традиција, док је у Републици Македонији, од школске 2010/11. године, па до данас, ангажована и за извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фолклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“, а на основу реализованог TEMPUS пројеката (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

У више наврата боравила је у својству гостујућег професора и на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији, Република Бугарска (*Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији у периоду 9-10. марта 2016. године; Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Новом бугарском универзитету, департману за правне студије у Софији 11. марта 2016. године; Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији 29. марта 2018. године; Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Новом бугарском универзитету, департману за правне студије у Софији 30. марта 2018. године*).

МИШЉЕЊЕ О ПЕДАГОШКОМ РАДУ КАНДИДАТА

У својој досадашњој професионалној каријери, почев од првог избора у звање асистент приправник до избора у звање ванредни професор, др Марија Игњатовић је стекла богато педагошко искуство. Од избора у прво сарадничко звање на Правном факултету у Нишу, кандидат је држала вежбе, консултације, колоквијуме и руководила израдом семинарских радова, а од избора у звање доцента држала је и предавања и изводила испите из предмета за које је бирана.

У зимском семестру школске 2013/14. године на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, др Марија Игњатовић је изводила све облике наставе из предмета Правна историја и Српска правна традиција, док је у Републици Македонији, од школске 2010/11. године, па до данас, ангажована и за извођење наставе и испита на мастер академским студијама из предмета Фолклорно право на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“, а на основу реализованог TEMPUS пројеката (бр. 144582) „Мастер европских студија са двојним дипломама из области заштите интелектуалне својине“ (*Regional Joint Degree Master of Intellectual property Law*).

У више наврата боравила је у својству гостујућег професора и на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији, Република Бугарска и том приликом одржала предавања на предмету Римско право.

Наставу обавља савесно, квалитетно и у свом досадашњем педагошком раду показала је способност да своје знање пренесе на студенте и створи им основу да успешно савладају градиво из наставних предмета које предаје. Своје знање преноси студентима крајње коректно, у релаксирајућој атмосфери, чиме им даје подстрек за рад. Редовно и крајње тачно одржава наставу на свим предметима. У анкетирању њеног досадашњег рада у школској 2015/16, 2016/17, 2017/18, добила је високе оцене и похвалне коментаре за све предмете на којима је изводила наставу.

Осим основних студија, савесно, марљиво и коректно учествује и у свим облицима наставе на мастер и докторским академским студијама права на факултету.

До сада, кандидат је била ментор при изради 8 (осам) мастер радова и ментор при изради 1 (једне) докторске дисертације. Била је чланица комисија за оцену и јавну одбрану: 3 (три) докторске дисертације и 2 (два) мастер рада и то у периоду после избора у звање ванредног професора.

Имајући у виду оцену учешћа у настави, оцену квалитета наставе и мишљење о педагошком раду кандидаткиње, као завршна оцена може се констатовати да је др Марија Игњатовић дала допринос наставном раду на потребном нивоу.

IV) ОБЕЗБЕЂЕЊЕ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА И ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

а) Обезбеђење научно-наставног подмлатка

Од избора у звање ванредног професора, кандидат је у више наврата била у комисијама за писање извештаја за пријем демонстратора и сарадника у настави:

а) Комисија за избор сарадника ван радног односа – демонстратора за помоћ у настави на основним академским студијама за ужу правноисторијску научну област на предмету Римско право – (Одлука *Наставно – научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-2145 од 11.10.2017. године*)

б) Комисија за избор сарадника ван радног односа – демонстратора за помоћ у настави на основним академским студијама за ужу правноисторијску научну област на предмету Римско право – (Одлука *Наставно – научног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-2322/9 од 09.10.2018. године*)

в) Комисија за избор сарадника у настави на студијама првог степена за ужу правноисторијску научну област – предмет Римско право – (Одлука *Изборног већа Правног факултета Универзитета у Нишу, бр. 01-2732/4 од 08.11.2018. године*)

Такође, кандидат је била и члан комисије за писање извештаја за избор у звање ванредни професор за ужу образовну област Историја државе и права и римско право, ужу научну област Римско право и историја државе и права.

а) Комисија за избор наставника у звање ванредни професор за ужу образовну област Историја државе и права и римско право, ужу научну област Римско право и историја државе и права (Предмет: Римско право) – (Одлука *Наставно-научног вијећа Правног факултета Пале Универзитета у Источном Сарајеву бр. 1148/17 од 15.06.2017. године*)

б) Допринос академској и широј заједници

После избора у звање ванредног професора кандидат је имала велики број активности које представљају допринос академској и широј заједници, које ће бити наведене по редоследу из Ближих критеријума за избор у звања наставника Универзитета у Нишу (даље: „Ближи критеријуми“):

1. Подржавање ваннаставних активности студената (чл. 4, ст.1, тач. 1 „Ближих критеријума“)

- Члан жирија за оцену радова и излагања младих научника „*First scientific research competition for young scholars on "Roman law and Roman legal tradition in modern law"*“
- Организатор позоришног комада „*Цар Константин - живот и дело*“ у оквиру прославе Дана Правног факултета Универзитета у Нишу школске 2014/15
- Организатор позоришног комада „*Цар Константин и Фауста*“ у оквиру прославе Дана Правног факултета Универзитета у Нишу школске 2015/16

2. Учешће у наставним активностима које не носе ЕСПБ (чл. 4, ст.1, тач. 2 „Ближих критеријума“)

- Предавач на другом степену студија из области Интелектуалне својине у оквиру двојезичних мастер студија Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ и Центра за међународне студије за интелектуалну својину Универзитета у Стразбуру са седиштем у Скопљу, Република Македонија – (*Одлука Управника мастер студија бр. 09-15/5 од 04.12.2015. године*)
- Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији у периоду 9-10. марта 2016. године.
- Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Новом бугарском универзитету, департману за правне студије у Софији 11. марта 2016. године.
- Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији 29. марта 2018. године.
- Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Новом бугарском универзитету, департману за правне студије у Софији 30. марта 2018. године.

3. Учешће у раду тела Факултета и Универзитета (чл. 4, ст.1, тач. 3 „Ближих критеријума“)

- Члан комитета за професионалну етику Универзитета у Нишу (2017-) – (*Одлука Сената Универзитета у Нишу бр. 8/16-01-001/017-014 од 06.02.2017. године*)
- Члан Савета Правног факултета Универзитета у Нишу (2016-) – (*Одлука Савета Правног факултета у Нишу бр. 03-890/2 од 05.05.2016. године*)
- Члан Издавачког савета Центра за публикације Правног факултета у Нишу (2016-) – (*Решење Декана Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-1038 од 13.05.2016. године*)

- Заменик председника Дисциплинске комисије за студенте (2018-) – (Решење Декана Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 01-1110 од 15.05.2018. године)

4. Руковођење активностима на Факултету и Универзитету (чл. 4, ст.1, тач. 4 „Ближих критеријума“)

- Главни и одговорни уредник међународне научне конференције на тему „Универзалност римског права“ – (Одлука Научног већа Центра за правна и друштвена истраживања Правног факултета Универзитета у Нишу бр. 02-1250 од 05.06.2017. године)

5. Допринос активностима које побољшавају углед и статус Факултета и Универзитета (чл. 4, ст.1, тач. 5 „Ближих критеријума“)

- Потпредседник Балканске асоцијације за римско право и римскоправну традицију „*Societas pro Iure Romano*“

- Члан Редакционог одбора часописа **ERIH** листе „*Ius Romanum*“ – (<https://iusromanum.eu/en/collegium-editorum>)

- Ментор на докторским студијама на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“, Скопје – (Одлука Одбора за акредитација и евалуација на високо то образование бр. 17-412 од 12.05.2016. године)

- Предавач на другом степену студија из области Интелектуалне својине у оквиру двојезичних мастер студија Правног факултета „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ и Центра за међународне студије за интелектуалну својину Универзитета у Стразбуру са седиштем у Скопљу, Република Македонија – (Одлука Управника мастер студија бр. 09-15/5 од 04.12.2015. године)

- Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији у периоду 9-10. марта 2016. године.

- Предавање по позиву на основним студијама из Римског права на Новом бугарском универзитету, департману за правне студије у Софији 11. марта 2016. године.

- Члан рецензентског колегијума часописа „*Roma e America. Diritto romano comune*“ – (Потврда уредника часописа проф. др Antonio Saccoccio, Брешиа, од 27.11.2017.године)

- Члан Редакционог одбора међународне научне конференције „*Social changes in the global world*“ на Правном факултету Универзитета „Гоце Делчев“ у Штипу, Република Македонија (2014-) – (Потврда организационог одборамеђународне научне конференције „ *Social changes in the global world*“ Правни факултет Универзитета „Гоце Делчев“ у Штипу, Република Македонија од 26.02.2019. године)

- Члан Издавачког одбора међународног часописа за друштвене науке „*Visione*“ Скопље (2016-) – (Потврда главног и одговорног уредника проф. др Назми Маљичи од 21.01.2019. године)

6. Успешно извршавање задужења везаних за наставу, менторство, професионалне активности намењене као допринос локалној или широкој заједници (чл. 4, ст.1, тач. 6 „Ближих критеријума“)

- Менторство приликом израде једне докторске дисертације
- Менторство приликом израде осам мастер радова
- Организатор међународне научне конференције „Универзалност римског права“ одржане на Правном факултету у Нишу у коорганизацији Правног факултета Универзитета у Нишу и Балканске асоцијације за римско право и римскоправну традицију „SIR“, Ниш, 12-14. октобар 2017. године
- Организатор трибине на тему „Реформа плата у јавном сектору“ одржане на Правном факултету Универзитета у Нишу 26.04.2018. године
- Предавања у оквиру Еразмус+ пројекта мобилности наставника на Правном факултету Универзитета „Св. Климент Охридски“ у Софији у периоду 26-30. март 2018. године – (Сертификат о присуству – канцеларија за Еразмус+, Еразмус ID: BGSOFIA06)

7. Вођење професионалних (струковних) организација (чл. 4, ст.1, тач. 7 „Ближих критеријума“)

- Потпредседник Балканске асоцијације за римско право и римскоправну традицију „Societas pro iure Romano“.

8. Рецензирање радова и оцењивање радова и пројеката(по захтевима других институција) (чл. 4, ст.1, тач. 8 „Ближих критеријума“)

- Рецензирање радова у часопису „Анали Правног факултета у Београду“ – (Потврда редакције „Анала“ бр. 01-80/4 од 26.02.2019. године)
- Рецензирање радова у Зборнику радова студената докторских академских студија права Правног факултета Универзитета у Нишу – (Потврда главног и одговорног уредника бр. 01-521 од 27.02.2019. године)
- Рецензирање радова у часопису „Правни хоризонти“ Правног факултета Универзитета у Нишу – (Потврда главног и одговорног уредника бр. 01-520 од 27.02.2019. године)
- Рецензирање радова у часопису „Теме“ Универзитета у Нишу
- Рецензирање радова у часопису „Сувремени изазови поморске пловидбе“ Правног факултета Свеучилишта у Сплиту (Потврда уредништва Зборника радова од 24.02.2019. године)
- Рецензирање књиге „Имовинска штета у римском класичном праву“, аутора др Самира Аличића – (Потврда директора Издавачко-књижевског друштва „University press“ бр. 01-14/19 од 26.02.2019. године)

**9. Организација и вођење локалних, регионалних, националних и међународних стручних и научних конференција и скупова
(чл. 4, ст.1, тач. 9 „Ближих критеријума“)**

- Организатор међународне научне конференције „*Универзалност римског права*“ одржане на Правном факултету у Нишу у коорганизацији Правног факултета Универзитета у Нишу и Балканске асоцијације за римско право и римскоправну традицију „*SIR*“, Ниш, 12-14. октобар 2017. године

- Организатор међународне научне конференције „*Ius & Humanitas*“ одржане у Скопљу, Република Северна Македонија у организацији Балканске асоцијације за римско право и римскоправну традицију „*SIR*“, Скопље, 25-27. октобар 2018. године

- Организатор трибине на тему „*Реформа плата у јавном сектору*“ одржане на Правном факултету Универзитета у Нишу 26.04.2018. године

**10. Репутација исказана позивима за оцену наступа на јавним професионалним скуповима
(чл. 4, ст.1, тач. 12 „Ближих критеријума“)**

- Члан жирија за оцену радова и излагања младих научника „*First scientific research competition for young scholars on Roman law and Roman legal tradition in modern law*“ – (доказ: <https://iusromanum.eu/en/competition>)

**11. Учешће у раду одбора, законодавних тела и слично у складу са научном и професионалном експертизом Факултета и Универзитета
(чл. 4, ст.1, тач. 13 „Ближих критеријума“)**

- Члан Административног одбора у Скупштини града Ниша – (Уверење бр. 182/2019-02 од 28.02.2019.године)

**12. Учешће у раду значајних тела заједнице и професионалних организација
(чл. 4, ст.1, тач. 14 „Ближих критеријума“)**

- Одборник у у Скупштини града Ниша – (Уверење градске изборне комисије о избору за одборника Скупштине града Ниша бр. 013-373/2016-31 од 11.05.2016. године)

- Потпредседник Балканске асоцијације за римско право и римскоправну традицију „*Societas pro Iure Romano*“.

МИШЉЕЊЕ О ОБЕЗБЕЂЕЊУ НАУЧНО-НАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА И О ДОПРИНОСУ АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Током своје професионалне каријере, поред рада на основним академским студијама, др Марија Игњатовић је учествовала у свим активностима (вежбе, предавања, консултације, испити) у реализацији студијских програма на мастер и докторским студијама у оквиру уже правноисторијске научне области. Осим тога, била је ментор и члан више комисија на мастер и докторским студијама. На последипломским студијама на

Факултету била је ментор при изради и руководилац одбране неколико семинарских радова из предмета Римско право.

Кандидат је у школској 2013/14. године изводила наставу и оцењивала студенте на првој години основних академских студија из предмета Правна историја и Српска правна традиција на Правном факултету Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици.

Током своје наставничке каријере, кандидат је, поред наставног рада на основним студијама, била укључена у рад последипломских студија на матичном Факултету.

До сада, кандидат је била ментор при изради 1 (једне) докторске дисертације и ментор при изради 8 (осам) мастер рада. Била је члан комисија за оцену и јавну одбрану: 3 (три) докторске дисертације и 2 (два) мастер рада и то у периоду после избора у звање ванредног професора.

Од избора у звање ванредног професора, кандидат је у више наврата била у комисијама за писање извештаја за пријем демонстратора и сарадника у настави као и у комисији за избор ванредног професора: три пута на Правном факултету у Нишу и једном на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

Рецензирала је већи број радова који се објављују у следећим часописима: *Roma e America*; *Diritto romano commune* у Бреши, *Теме* (часопис међународног значаја); *Анали* Правног факултета у Београду, *Balkan Social Law Review* Правног факултета Универзитета „Гоце Делчев“ у Штипу, *Зборник радова Правног факултета Свеучилишта у Сплиту*, *Годишнику* Правног факултета „Јустинијан Први“ у Скопљу, *Часопису „Vizione“* у Скопљу, *Зборнику радова студената докторских академских студија права Правног факултета Универзитета у Нишу* (часописи националног значаја); „*Правни хоризонти*“ Правног факултета Универзитета у Нишу; као и једне монографије.

Др Марија Игњатовић је у току своје професионалне каријере остварила значајне резултате у обезбеђивању научно-наставног подмлатка у ужој правноисторијској научној области на Правном факултету Универзитета у Нишу.

На основу података датих у делу „допринос академској и широј заједници“ Комисија сматра да је кандидат др Марија Игњатовић остварила активности у дванаест елемената доприноса академској и широј друштвеној заједници и тиме је испунила услове за избор у звање редовни професор предвиђене у чл. 16, а у вези са чл. 4 „Ближих критеријума“ за избор у звање наставника Универзитета у Нишу.

В) УСЛОВИ ЗА МЕНТОРА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР

У погледу испуњености услова за избор ментора предвиђено је да кандидат има најмање 24 (двадесет и четири) бодова и то у радовима категорија:

- најмање 4 бода за рад у часопису са листа SSCI, ERIH, HEINONLINE и EconLit или у часопису категорије M24, и
- најмање 20 бодова за радове категорије: M11; M12; M13; M14; M21; M22; M23; M24; M31; M32; M33; M34 и M51.

Радови категорије M31, M32, M33 и M34 доносе највише 20% потребних бодова.

Од избора у звање ванредни професор, кандидат др Марија Игњатовић је публиковала радове следећих категорија:

Радови категорије (M24):

1. **Еволутивни развој бродареве одговорности у римском праву**, *Теме*, часопис за друштвене науке Универзитета у Нишу (рад у штампи, Потврда бр. 5/00-72-025/18-00 од 10.12.2018. године). (M24)

Радови категорије (ЕРИИ листа):

1. ***Cura minorum* в епохата на принципата, *Ius Romanum / Imperator Caesar divi filius Augustus***. - Софија: Balkan Association of Roman law and Roman legal tradition, 2015. - бр. 1/2015. - стр. 246-255. (ЕРИИ листа)

2. **Римският *mutuum* како основа на договора за заем в съвременното право - *Ius romanum / Commercium***. - Софија: Balkan Association of Roman law and Roman legal tradition, 2016. - бр. 1/2016. - стр. 372-390. (ЕРИИ листа)

3. ***Da mihi facta, dabo tibi ius* (the formation, creation, interpretation and application of law in the ancient Rome), *Ius Romanum / Studia Iuris Romani***: Международната научна конференция „Изучаването и преподаването на римското право и римскоправната традиција в началото на XXI в.“. - Софија: Balkan Association of Roman law and Roman legal tradition, 2016. - бр. 2/2016. - стр. 383 – 399. (ЕРИИ листа)

4. **Widow enjoyment in Roman law and in statutes of east coast of Jadran**, коауторство са Жељком Бартуловићем, Зборник радова са друге меѓународне Балканске конференције за римско право и римскоправну традицију „*Universum iuris Romani*“, *Ius Romanum* - (<http://iusromanum.eu>), 2/2017, стр. 435 – 446. (ЕРИИ листа)

5. **Contract of carriage of goods by sea from the aspect of Roman and contemporary law**, коауторство са Александром Арсићем, Зборник радова са треће меѓународне Балканске конференције за римско право и римскоправну традицију „*Ius & Humanitas*“, *Ius Romanum* - (<http://iusromanum.eu>), 2/2018, стр. 218 – 237. (ЕРИИ листа)

Радови категорије (M51):

1. **Еволутивни развој граѓанског судског поступка у римском праву**, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 66, Правни факултет, Ниш, 2014, стр. 241 – 256. (M51)

2. **Начини за регулисање права интелектуалне својине насталих у оквиру радног односа**, коауторство са Љубишом Стефаноским, Копачичка школа природног права, Правни живот, бр.11, 2014, стр. 695 – 705. (M51)

3. **Улога органа старатељства у поступку старатељске заштите малолетних лица – пример Републике Македоније, Србије и Црне Горе**, Зборник радова Правног факултета

у Нишу, тематски број: „Усклађивање права Србије са правом ЕУ“, Ниш, 2014, стр. 335 – 354. (M51)

4. La tutela dei diritti umani e delle minoranze nell'era della Repubblica Romana, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 71, Правни факултет, Ниш, 2015, стр. 187 – 202. (M51)

5. Осврт на правни положај детета у римском праву, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 70, Правни факултет, Ниш, 2015, стр. 605 – 613. (M51)

6. Capacitas iuridica и status familiae у римском праву, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 78, Правни факултет, Ниш, 2018, стр. 217 – 233. (M51)

7. Одговорност за штету причињену туђим радњама у римском праву, Зборник радова Правног факултета у Нишу, Бр. 79, Правни факултет, Ниш, 2018, стр. 397 – 414. (M51)

Радови категорије (M31):

1. О утицају појединих правила римског јавног права на савремено право, Зборник радова са прве међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2014, стр. 357 – 368. (M31)

2. Emphyteusis in the Roman law, Зборник радова са друге међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2015, стр. 77 – 83. (M31)

3. Theft on board of a vessel as a specific type of theft in Roman law, Зборник радова са друге међународне научне конференције поморског права „*Сувремени изазови поморске пловидбе*“, Правни факултет, Сплит, 2018, стр. 119 – 134. (M31)

Радови категорије (M33):

1. On the attempt of unification of the marital property relations within the EU?, Зборник радова са међународне научне конференције „*Человек в глобалном мире*“, Вороњеж, 2015, стр. 259 – 263. (M33)

2. Quaestio maiestatis – суђење пред мајестатском квесцијом као редовним римским кривичним судом, Зборник радова са међународне научне конференције „Правни систем и заштита од дискриминације“, Правни факултет са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2015, стр. 447 – 462. (M33)

3. Lex Iulia de maritandis ordinibus (lex marita) као мера контроле у брачном законодавству императора Августа, Зборник радова са међународне научне

конференције „*Legal, social and political control in national, international and EU law*“, Правни факултет, Ниш, 2016, стр. 533 – 545. (M33)

4. *Actio furti et damni adversus nautas* kao oblik osiguranja putnika na brodu, Zbornik radova sa prve međunarodne znanstvene konferencije pomorskog prava „*Suvremeni izazovi pomorske plovidbe*“, Pravni fakultet, Split, 2017, стр. 185 – 195. (M33)

5. Улога римског права у настанку и развоју савременог права, Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Globalisation and law*“, Правни факултет, Ниш, 2017, стр. 363 – 375. (M33)

Радови категорије (M34):

1. The impact of certain rules of Roman public law (*ius publicum*) on the contemporary law, Зборник сажетака са прве међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2014, стр. 66. (M34)

2. *Emphyteusis* in the Roman law, Зборник сажетака са друге међународне научне конференције „*Social change in the global world*“, Правни факултет „Гоце Делчев“, Штип, 2015, стр. 45. (M34)

3. Осврт на правни положај детета у римском праву, Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Право у функцији заштите слабијег*“, Правни факултет, Ниш, 2015, стр. 98. (M34)

4. *Lex Iulia de maritandis ordinibus (lex marita)* као мера контроле у брачном законодавству императора Августа, Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Контрола у унутрашњем, међународном и праву ЕУ*“, Правни факултет, Ниш, 2016, стр. 120. (M34)

5. *Actio furti et damni adversus nautas* kao oblik osiguranja putnika na brodu, Zbornik sažetaka sa prve međunarodne znanstvene konferencije pomorskog prava „*Suvremeni izazovi pomorske plovidbe*“, Pravni fakultet, Split, 2016, стр. 28. (M34)

6. Улога римског права у настанку и развоју савременог права, Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Глобализација и право*“, Правни факултет, Ниш, 2017, стр. 172. (M34)

7. Widow enjoyment in Roman law and in statutes of east coast of Jadran, коауторство са Жељком Бартуловићем, Зборник сажетака са друге међународне Балканске конференције за римско право и римскоправну традицију „*Universum iuris Romani*“, Ниш, 2017, стр. 49. (M34)

8. Theft on board of a vessel as a specific type of theft in Roman law, Zbornik sažetaka sa druge međunarodne znanstvene konferencije pomorskog prava „*Suvremeni izazovi pomorske plovidbe*“, Pravni fakultet, Split, 2018, стр. 38. (M34)

9. **Одговорност за штету причињену туђим радњама у римском праву**, Зборник сажетака са међународне научне конференције „*Право пред изазовима савременог доба*“, Правни факултет, Ниш, 2018, стр. 199. (МЗ4)

10. **Contract of carriage of goods by sea from the aspect of Roman and contemporary law**, коауторство са Александром Арсићем, Зборник сажетака са треће међународне Балканске конференције за римско право и римскоправну традицију „*Ius & Humanitas*“, Скопје, 2018, стр. 20. (МЗ4)

VI МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР

Комисија одређена за припрему извештаја за избор наставника у звање ванредни или редовни професор за ужу Правно-историјску научну област, после детаљног разматрања пријаве на конкурс кандидата, радова и прилога, извршила је свестрану анализу наставно-педагошког, научноистраживачког и стручног рада кандидата др Марије Игњатовић и њеног доприноса раду академске и шире друштвене заједнице као и испуњеност услова за ментора.

Комисија констатује да др Марија Игњатовић:

- има научни степен доктора наука из уже области за коју се бира,
- вишегодишње искуство и очигледну склоност и изузетну способност за наставни рад, сагласно чл. 74, ст. 1 Закона о високом образовању Републике Србије и чл. 165, ст. 1 Статута Универзитета у Нишу,
- звање ванредни професор на Правном факултету Универзитета у Нишу од 10. септембра 2014. године, сагласно чл. 16, тач. 1 „Ближих критеријума“,
- има позитивну оцену наставно-педагошког рада на свим нивоима академских студија права која је изражена у збирној оцени као допринос наставном раду на потребном нивоу, сагласно чл. 16, тач. 1 „Ближих критеријума“,
- остварене активности у дванаест елемената доприноса академској и широј друштвеној заједници, сагласно чл. 16, тач. 3 „Ближих критеријума“,
- осам менторства приликом израде завршних мастер радова, од тога два након избора у звање ванредни професор, као и два чланства у комисијама за одбрану завршних мастер радова које су формиране након избора у звање ванредни професор, сагласно чл. 16, тач. 4 „Ближих критеријума“,
- једно менторство приликом израде докторске дисертације, сагласно чл. 16, тач. 5 „Ближих критеријума“,
- запажене резултате у развоју научно-наставног подмлатка на Факултету, сагласно чл. 16, тач. 6 „Ближих критеријума“,

- има објављену монографију после избора у звање ванредног професора (M42), која припада доминантно ужој научној области за коју се бира, сагласно чл. 16, тач. 7 „Ближих критеријума“,
- има објављен помоћни уџбеник (практикума-измењено и допуњено издање) после избора у звање ванредног професора,
- аутор је три научне монографије,
- има већи број научних радова од значаја за развој науке у ужој области за коју се бира, који су објављени у међународним и домаћим научним часописима или зборницима са рецензијама,
- има научне и стручне радове који су објављени у водећим научним часописима или зборницима са рецензијама,
- три рада објављена у часопису који издаје факултет у саставу Универзитета у Нишу у последњих пет година, сагласно чл. 16, тач. 8 „Ближих критеријума“,
- два рада у часописима који се издају на енглеском, језику, у којима је првопотписани аутор сагласно чл. 16, тач. 9, ст. 1 „Ближих критеријума“,
- публиковани научни и стручни радови у домаћим и страним часописима у периоду после избора у звање ванредног професора имају, према класификацији часописа ресорног министарства, ранг M24 (један рад), M52 (два рада), M51 (седам радова), M31 (три рада), M33 (пет радова), M34 (десет радова), ERIH листа (пет радова), сагласно чл. 16, тач. 9, а у вези са чл. 17, ст. 1 тач. 4 „Ближих критеријума“,
- осам излагања на међународним и домаћим научним скуповима која су штампана у целини, сагласно чл. 16, тач. 10 „Ближих критеријума“,
- двадесет и шест хетеро цитата, сагласно чл. 16, тач. 11 „Ближих критеријума“,
- испуњене услове за ментора ранг M24 (један рад), ERIH листа (пет радова), M51 (седам радова), M31 (три рада), M33 (пет радова), M34 (десет радова),
- испуњене услове за ментора на докторским студијама на Правном факултету „Јустинијан Први“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, (*Одлука Одбора за акредитација и евалуација на високото образование бр. 17-412 од 12.05.2016. године*),
- учествовала је у низу научних конференција у земљи и иностранству
- руководила је међународним научним скуповима,
- својим научним опусом извршила је утицај на научно-истраживачки рад других научних радника,

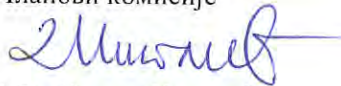
- учествовала је као истраживач у реализацији неколико научних пројеката, од националног значаја у области фундаменталних и примењених наука,
- учествује као истраживач, после избора у звање ванредни професор, у реализацији два научна пројеката од националног значаја у области фундаменталних и примењених наука,
- после избора у звање ванредни професор учествовала је као истраживач у два пројекта од међународног значаја,
- стекла је значајно педагошко искуство радом у настави на основним академским студијама, мастер академским студијама и докторским академским студијама на матичном факултету, на другим правним факултетима у земљи и иностранству,
- студенти основних студија позитивно су оценили њене наставничке способности,
- показала је несумњиву способност за наставни и научни рад публикавањем научних књига и расправа,
- показала је и резултате у унапређењу правничког знања, способности и вештина студената ангажовањем у настави,
- остварила је запажену публицистичку делатност, не само као плодан правни писац већ и као уредник, редактор и рецензент научних и стручних радова у земљи и иностранству,
- афирмисала се као рецензент научних радова у земљи, тако и у иностранству
- афирмисала се као рецензент научних радова и у иностранству
- остварила је резултате у публицистичкој делатности матичне високошколске установе у организацији научних скупова,
- била је одговорни уредник информативног гласила (сајта) Факултета и студентског гласила,
- својим научним и публицистичким радом интензивно је доприносила развоју и угледу матичног факултета и Универзитета као универзитетски наставник,
- остварила је активност у научним и стручним правничким асоцијацијама,
- репутацију исказану позивима за оцену наступа на јавним професионалним скуповима
- учешће у раду одбора, законодавних тела и слично у складу са научном и професионалном експертизом Факултета и Универзитета

На основу изложеног, Комисија је закључила да кандидат др Марија Игњатовић испуњава услове за избор у звање редовног професора за ужу правно-историјску научну област из чл. 74 ст. 10 Закона о високом образовању Републике Србије, и чл. 165 ст. 10 Статута Универзитета у Нишу, чл. 16 и чл. 17, ст. 1, тач. 4 Ближих критеријума за избор у звања наставника Универзитета у Нишу, који су саставни део и Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу.

ПРЕДЛОГ

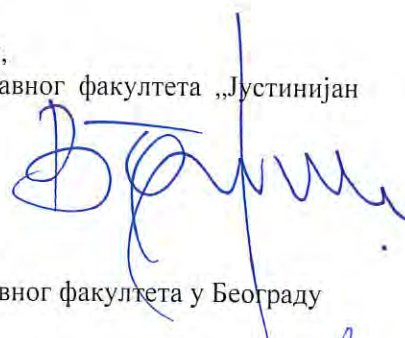
Полазећи од изнетог мишљења о научном, стручном и истраживачком раду пријављеног кандидата, њеном доприносу развоју наставе и педагошком раду и мишљења о испуњености услова за избор у наставничко звање, а сагласно својим овлашћењима из чл. 10 Правилника о поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу, Комисија има част да једногласно предложи Изборном већу у одговарајућем саставу Правног факултета Универзитета у Нишу да донесе одлуку о утврђивању предлога за избор. др Марије Игњатовић у звање редовни професор за ужу правноисторијску научну област на Правном факултету Универзитета у Нишу.

Чланови комисије

1. Др Драган Николић,
редовни професор Правног факултета у Нишу,
писац Извештаја и председник Комисије

2. Др Владо Бучковски,
редовни професор Правног факултета „Јустинијан
Први“ у Скопљу

3. Др Жика Бујуклић,
редовни професор Правног факултета у Београду
(у пензији)

